

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา วิทยาเขตล้านนา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : 25491861110441
 ภาษาไทย : หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา
 ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Buddhist Studies for Development

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม (ภาษาไทย) : ศิลปศาสตรบัณฑิต (พุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา)
 ชื่อย่อ (ภาษาไทย) : ศศ.บ. (พุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา)
 ชื่อเต็ม (ภาษาอังกฤษ) : Bachelor of Arts (Buddhist Studies for Development)
 ชื่อย่อ (ภาษาอังกฤษ) : B.A. (Buddhist Studies for Development)

3. วิชาเอก

ไม่มี

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

132 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี

5.2 ประเภทของหลักสูตร

หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ

5.3 ภาษาที่ใช้

ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน

5.4 การรับเข้าศึกษา

นักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่มีทักษะในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้

5.5 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง

5.6 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

6.1 หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563 ปรับปรุงจากหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559)

6.2 สภาวิชาการเห็นชอบหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 7/2562 วันที่ 4 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2562

6.3 สภามหาวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ 9/2562 วันที่ 27 เดือน กันยายน พ.ศ. 2562

6.4 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรจะได้รับการเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ในปีการศึกษา 2565

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

8.1 พระธรรมทูต/พระสังฆาธิการ/อนุศาสนาจารย์/นักวิชาการศาสนา/เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนา/เจ้าหน้าที่กรมการศาสนา/เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการสังกัดสำนักงานวัฒนธรรม

8.2 นักวิชาการด้านพุทธศาสตร์/บุคลากรทางการศึกษา/วิทยากร/พัฒนากร/นักพัฒนาสังคม/นักพัฒนาชนบท/พนักงานพัฒนาทรัพยากรบุคคล/นักวิชาการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

8.3 ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/องค์การมหาชนที่เกี่ยวข้อง

8.4 นักเขียน/นักประพันธ์/นักวิจารณ์/นักวิจัย

8.5 ผู้นำในการพัฒนาชุมชน และอาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

มคอ 2. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา หลักสูตรปรับปรุง 2563

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จ.เชียงใหม่

9. ชื่อ ฉายา/ นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่งทางวิชาการ และคุณวุฒิการศึกษา สถาบันที่สำเร็จการศึกษา ปีที่จบ ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร สำหรับเปิดสอน ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ต.พระสิงห์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

ลำดับ	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา นามสกุล	คุณวุฒิปริญญาตรี (จากคุณวุฒิสถาบันปริญาตรี)	สำเร็จการศึกษาจาก	
					สถาบัน	ปี พ.ศ.
1	3-3016-00701-XX-X	อาจารย์	พระครูวินัยธรสฤษดิ์ชัย ญาณวีโร (ทิพย์โอสถ)	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา) ศน.บ. (พุทธศาสตร์)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2562
					ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2550
					ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2545
2	3-4712-00823-XX-X	อาจารย์	พระมหาปุณณสมบัติ ปภาภโร (บุญเรือง)	ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.ธรรมศาสตร์	2544
					ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2540
3	1-4103-00018-XX-X	อาจารย์	พระมหาเจริญ กตปุญโญ (กระพिला)	ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา) ศน.บ. (พุทธศาสตร์)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2556
					ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2549
4	3-4310-00124-XX-X	อาจารย์	นายสมิตไธโร อภิวัฒน์อมรกุล	ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.ธรรมศาสตร์	2551
					ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2540
5	3-4009-00537-XX-X	อาจารย์	นายกมล บุตรชาวี	ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา) ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2559
					ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2520

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ต.พระสิงห์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

การศึกษาข้อมูลสภาพการณ์มิติเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำเป็นต้องมีการศึกษาตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579) และกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2551-2565) ซึ่งมุ่งให้มหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญต่อการการพัฒนาไทยแลนด์ 4.0 โดยจากการศึกษาสภาพโครงสร้างเศรษฐกิจพบว่า แนวโน้มเศรษฐกิจโลก มีตลาดเกิดใหม่ที่มีบทบาทสูงขึ้น ตลาดการเงินโลกเข้าสู่สถานการณ์ไร้พรมแดน เป็นผลจากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงินที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการพัฒนาเครื่องมือทางการเงินใหม่ ๆ รวมทั้งมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่หลากหลายส่งผลต่อการเปิดเสรีทางการค้ามากขึ้น ซึ่งจะเป็นโอกาสที่สำคัญของการพัฒนาประเทศไทย เนื่องจากเศรษฐกิจไทยในช่วงปี 2524-2558 มีการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 6.1 สูงเป็นอันดับที่ 22 ของโลก ส่งผลให้รายได้ต่อหัวของประชาชนเพิ่มขึ้น สามารถขยับฐานะการพัฒนาประเทศเป็นประเทศรายได้ปานกลางตอนบนในปี 2553 โครงสร้างเศรษฐกิจเปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น ภาคการผลิตมีการสั่งสมองค์ความรู้และปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีการผลิตอย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยยังคงมีความหลากหลายของฐานการผลิตที่มีความแข็งแกร่งในระดับโลก อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น เศรษฐกิจไทยกลับเข้าสู่เสถียรภาพและอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม ในช่วง 8 ปีที่ผ่านมา เศรษฐกิจไทยขยายตัวในอัตราการขยายตัวที่ต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจ การส่งออกของไทยปรับตัวลดลงทั้งในด้านการส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม มีสาเหตุจากจุดอ่อนที่สำคัญ ๆ ทั้งทางด้านปัญหาเชิงโครงสร้าง เงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และปัจจัยทางด้านการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจ

นอกจากนี้การเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกยังส่งผลต่อเศรษฐกิจและรูปแบบการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุในประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นกลุ่มสำคัญที่ทำให้มีการบริโภคสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น แต่อาจก่อให้เกิดการแย่งชิงประชากรวัยแรงงาน โดยเฉพาะคนที่มีศักยภาพสูง ขณะเดียวกันการเลื่อนไหลของกระแสวัฒนธรรมโลกที่ผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่นส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและเกิดการสร้างวัฒนธรรมร่วมสมัย แต่อาจก่อให้เกิดวิกฤตทางวัฒนธรรมเนื่องจากการขาดการคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดี ขณะเดียวกันโครงสร้างประชากรไทยเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 โดยปี 2557 ประชากรวัยแรงงานจะมีจำนวนสูงสุดและเริ่มลดลงอย่างต่อเนื่อง คุณภาพคนไทยทุกกลุ่มวัยยังมีปัญหา คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ขณะที่คนไทยมีแนวโน้มเป็นโรคไม่ติดต่อมากขึ้น ซึ่งเป็นสาเหตุหลักของการเสียชีวิต รวมถึงปัญหาด้าน

สุขภาพในวัยผู้สูงอายุจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายภาครัฐ นอกจากนี้คนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ และการมีจิตสาธารณะ

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน จึงมี เป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของ เศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่นาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3) “สร้าง คุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐาน รายได้และการจ้างงานใหม่ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้ และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราว เดียวกัน เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข และตอบสนองต่อการบรรลุ ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง เป็นประเทศพัฒนาแล้ว และ สร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบ เศรษฐกิจ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ด้วยการยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มี คุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง ปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ การสร้างเสริมให้ คนมีความสุขที่ดี การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย

การวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเป็นกุญแจสำคัญต่อการ พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเปลี่ยนวิถีการดำรงชีวิตของคน ทำให้เกิดสาขาอุตสาหกรรมและ บริการใหม่ ๆ ที่ผสมผสานการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่หลากหลายสาขา มนุษย์จะสามารถเข้าถึงข้อมูลและ องค์ความรู้ได้อย่างไร้ขีดจำกัด การปรับโครงสร้างการผลิตและการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจในแต่ละช่วง ของห่วงโซ่มูลค่า จึงเน้นสร้างความเข้มแข็งให้กับปัจจัยพื้นฐาน ทูทางเศรษฐกิจให้สนับสนุนการเพิ่ม ศักยภาพของฐานการผลิตและฐานรายได้เดิม และยกระดับห่วงโซ่มูลค่าด้วยการใช้เทคโนโลยีวิจัยและ พัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมทั้งสร้างสังคมผู้ประกอบการให้มีทักษะการทำธุรกิจที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ตลอดจน พัฒนาพื้นที่ชายแดนที่มีศักยภาพและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในอนาคต ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่ต้องเผชิญกับเทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวันมากมาย ทั้งด้านการเรียนการ

สอนในสถานศึกษา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การเดินทาง การใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหารและการจัดการการทำงาน เทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งเกี่ยวข้องกับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน ดังนั้น เยาวชนรุ่นใหม่จึงควรเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้รู้เท่าทันและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศต่อไป ซึ่งเป็นบทบาทของการศึกษาที่ต้องพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะและความรู้ในเรื่องดังกล่าว

โดยสรุป การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก ทั้งที่เป็นปัจจัยภายนอก จากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ 2558 (Millennium Development Goals : MDGs 2015) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 และปัจจัยภายในประเทศ จากนโยบายการปรับเปลี่ยนประเทศไปสู่ประเทศไทย 4.0 ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) และวิกฤตสังคมสูงวัย ล้วนมีผลกระทบต่อการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

ดังนั้นการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนต้องอาศัยการพัฒนาคุณภาพของคนด้วยระบบการศึกษาที่ส่งเสริมให้คนมีความรู้คู่คุณธรรม การพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนา จึงเกิดขึ้นเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับพัฒนาตน พัฒนาคน และพัฒนางาน ตลอดจนการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม ซึ่งเป็นการยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาศิลปศาสตรบัณฑิตที่มีความสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต และส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศชาติต่อไป

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

11.2.1 มีการเปลี่ยนแปลงของกระแสวัฒนธรรม ประเทศในภูมิภาคเอเชียได้รับกระแสวัฒนธรรมจากโลกตะวันตกมากขึ้น ต้องใช้วิจักษณ์ญาณการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

11.2.2 สังคมไทยเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรม และมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย รวมถึงเผชิญปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดและการเพิ่มขึ้นของการพนัน พร้อมกับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน จึงจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้มีความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคมและนำหลักคุณธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้และแก้ปัญหาสังคม และประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตมากขึ้น

11.2.3 ประชาชนมีความเครียด มีความเห็นขัดแย้งกัน ขาดความสามัคคี เกิดความแตกแยกในสังคม เกิดกระแสในการมีส่วนร่วมทางการเมือง สร้างสังคมให้น่าอยู่และมีความสุข

11.2.4 สถานการณ์ทางสังคมของไทยและสังคมโลกกำลังเผชิญหน้ากับสังคมผู้สูงอายุที่กำลังจะสูงขึ้น พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของชุมชนซึ่งกำลังกลายเป็นชุมชนเมือง ซึ่งทำให้วิถีชีวิตและธุรกิจชุมชนท้องถิ่นเปลี่ยนรูปแบบไป

12. ผลกระทบจากข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา ภาควิชาพุทธศาสตร์ คณะศาสนาและปรัชญาเป็นการตอบสนองการพัฒนาประเทศให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในโลกปัจจุบัน เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศตามนโยบายของรัฐบาลบวรวิสัยทัศน์ที่ว่า มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยเฉพาะด้านสังคม สร้างสังคมคุณภาพที่เป็นธรรม ไม่แบ่งแยก เสริมสร้างพลังทางสังคมด้วยพลังแห่งการช่วยเหลือกัน แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 (2560-2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและสิ่งแวดล้อม เนื้อหาหลักสูตรประกอบด้วย 1) บริบทภายนอก สถานการณ์ ผลกระทบ นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนท้องถิ่น 2) แนวคิด ทฤษฎี หลักการพัฒนาสังคมการเมือง และหลักการพัฒนามตามแนวพระพุทธศาสนา 3) ประเด็นงานพัฒนา กิจกรรมแก้ปัญหาของสังคมการเมือง 4) กระบวนการ เครื่องมือ และเทคนิคการพัฒนาสังคมการเมือง 5) การบริหารจัดการในงานพัฒนาสังคมการเมือง และ 6) ภาวะผู้นำและบทบาทในการส่งเสริมการพัฒนาสังคมการเมือง การเรียนการสอนในหลักสูตรมุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดแทรกความเป็นคน มีคุณธรรม จรรยาบรรณและจริยธรรม เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีคุณภาพ มีความสามารถในการประกอบวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งเป็นกำลังสำคัญทางด้านการพัฒนาของประเทศ และเป็นไปตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่มีพระกระแสรับสั่งให้มหาวิทยาลัยได้จัดทำความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับกรมราชทัณฑ์ ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาด้านพระพุทธศาสนาให้แก่ผู้ต้องขัง เมื่อวันที่ 9 เดือน เม.ย. พ.ศ. 2558 ทั้งยังเป็นไปตามปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่ว่า ผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนาต่อไป

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคม มีความรู้ ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้ผลงานวิจัย และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะการคิด ทักษะการใช้ชีวิต ทักษะพื้นฐานในการรู้หนังสือ ทักษะการทำงานและทักษะการใช้เทคโนโลยี และการบูรณาการกิจกรรมต่าง ๆ กับการเรียนการสอน และมีส่วนร่วมในการให้บริการวิชาการแก่สังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งคำนึงถึงสภาพความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมไทย

12.2.1 ด้านการเรียนการสอน ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนจากแบบบรรยายอย่างเดียวมาเป็นแบบยึดตัวผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

12.2.2 ด้านการวิจัย ให้ความสำคัญในการค้นคว้าและวิจัย เพื่อให้ผู้ศึกษารู้อัจฉการค้นคว้าและการทำวิจัย จึงได้จัดวิชาระเบียบวิธีวิจัยเข้ามาในหลักสูตร

12.2.3 ด้านบริการวิชาการแก่สังคม จัดกิจกรรมเป็นประจำ การทัศนศึกษานอกสถานที่ การอภิปราย หรือ ปาฐกถา โดยให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการบรรยาย หรือปาฐกถาตลอดจนการสัมมนาทางวิชาการ เป็นต้น

12.2.4 ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม มีการจัดกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมเป็นประจำทุกภาคการศึกษา ได้แก่ การจัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติและศาสนา และกิจกรรมส่งเสริมประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรม

13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่น ที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

13.1 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/ หลักสูตรอื่น

13.1.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

13.1.2 หมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา

13.1.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

13.2 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนในภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน มี

13.3 การบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร ทำหน้าที่ประสานงานกับอาจารย์ที่มีคุณวุฒิเหมาะสมทั้งในสาขาวิชาและจากสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยกำกับดูแลทั้งด้านเนื้อหาสาระ การจัดตารางเรียนและตารางสอบ บริหารการใช้ทรัพยากร วัสดุ ครุภัณฑ์ เทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา สำหรับการบริหารจัดการในการจัดการเรียนการสอนของหมวดการศึกษาทั่วไปมีหน่วยงานกลาง คือกองบริการการศึกษาเป็นผู้บริหารจัดการ สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา ไม่ได้เข้าไปมีการบริหารจัดการโดยตรง แต่ได้ส่งคณาจารย์ในสาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาไปเป็นผู้สอน

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

ผลิตบัณฑิตให้รอบรู้พุทธศาสตร์ พัฒนาชาติและสังคม บ่มเพาะวัฒนธรรม น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจ พัฒนาชีวิตแบบพอเพียง สร้างสรรค์นวัตกรรมวิชาการ ทำงานอย่างมีความสุข มั่นคงและยั่งยืน

1.2 ความสำคัญ

พัฒนาและอบรมความรู้รวมทั้งสร้างบัณฑิตด้านพุทธศาสตร์ในมิติการบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีประสิทธิภาพ

1.3 วัตถุประสงค์

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณสมบัติดังนี้

1.3.1 เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ ความสามารถในการวางแผนพัฒนาตน พัฒนาคน พัฒนางาน ในองค์กรด้วยการประยุกต์ใช้หลักพุทธศาสตร์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.2 เพื่อให้บัณฑิตมีความคิดวิเคราะห์ ริเริ่มสร้างสรรค์ และมีภาวะผู้นำในการนำความรู้ไปบูรณาการกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองตามแนวพุทธศาสตร์

1.3.3 เพื่อให้บัณฑิตมีทักษะในการวิจัย พัฒนาองค์ความรู้ และสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมในศตวรรษที่ 21 ด้วยการประยุกต์ใช้หลักพุทธศาสตร์

1.4 ผลการเรียนรู้ระดับหลักสูตร (ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา หลักสูตรปรับปรุง (พ.ศ. 2563) ได้กำหนดความคาดหวังผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษาของหลักสูตร ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ข้างต้น ดังนี้

ปีที่	รายละเอียด
1	นักศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย และมีความรู้พื้นฐานในสาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา โดยเฉพาะความรู้ด้านวิชาประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา หลักพุทธศาสตร์เบื้องต้น และการพัฒนาตามหลักพุทธศาสตร์เบื้องต้น ซึ่งเป็นพื้นฐานของการศึกษาในสาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา โดยนักศึกษาต้องสามารถอธิบายความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักคำสอนของพระพุทธศาสนาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาได้ มีสมรรถนะ/ทักษะด้านการคิด วิเคราะห์ สรุปความหมาย คำจำกัดความของพุทธศาสตร์ และการพัฒนาได้
2	นักศึกษาสามารถเข้าใจแนวทางในสาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา สามารถศึกษาค้นคว้าเนื้อหา ความรู้เพิ่มเติมของหลักธรรมที่สามารถนำไปพัฒนา โดยเฉพาะหลักธรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง พัฒนาองค์กร รวมถึงพัฒนาสังคมส่วนรวมได้ เข้าใจหลักคำสอนทาง

	พระพุทธศาสนาต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน โดยนักศึกษาสามารถเข้าใจ สรุปลง อธิบาย และนำหลักธรรมมาประยุกต์ในการเรียนของตนเองได้
3	นักศึกษาเข้าใจหลักธรรมที่สำคัญ ที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง องค์กร และสังคมส่วนรวมได้ สามารถสังเคราะห์ เนื้อหาของพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาในบทเรียน กล้าแสดงความคิดเห็น อภิปรายในชั้นเรียน โดยมีแนวความคิดทางด้านพุทธศาสตร์เป็นพื้นฐานของความคิด
4	นักศึกษาสามารถสรุปรวมหลักธรรมกด้านพุทธศาสนา เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา โดยมีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถใช้เหตุและผลเพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อการดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ตลอดถึงเป็นการวางพื้นฐานเพื่อการศึกษาค้นคว้าวิจัยต่อไป

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	ตัวบ่งชี้/หลักฐาน
● การพัฒนาการเรียนการสอน	ส่งเสริมการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษทางสาขาวิชาพุทธศาสตร์ ส่งเสริมการวิเคราะห์บทความในวารสารทางวิชาการโดยเน้นเอกสารที่เป็นภาษาอังกฤษ	มีจำนวนชั่วโมงหรือหัวข้อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน1, ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2, ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, มีรายวิชาพุทธศาสนาเป็นภาษาอังกฤษ มีรายวิชาสัมมนาพระพุทธศาสนา โดยแบ่งกลุ่มนักศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษในการนำเสนอวารสารทางวิชาการ
● การพัฒนานักศึกษา	ส่งเสริมนักศึกษาให้มีความเป็นผู้นำและผู้ร่วมงานที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรม และจริยธรรม	จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมนักศึกษาให้มีความเป็นผู้นำและผู้ร่วมงานที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรม และจริยธรรม
● การเปลี่ยนแปลงจุดเน้นของหลักสูตร	เพิ่มรายวิชาที่สำคัญนอกเหนือจากรายวิชาเอก	มีรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะที่เป็นวิชาเลือก คือ กลุ่มรายวิชาที่เน้น

	และเพิ่มความรู้ทางด้านคัมภีร์วิจยทางพุทธศาสตร์ 2. เพิ่มรายวิชาที่สำคัญนอกเหนือจากรายวิชาเอกคือกลุ่มวิชาบังคับทางพระพุทธศาสนา	ความรู้ทางด้านคัมภีร์วิจยทางพุทธศาสตร์ 2. มีรายวิชาในหมวดศึกษาเฉพาะที่เปิดสอนโดยมหาวิทยาลัยคือกลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต
● การเพิ่มเนื้อหาใหม่ๆที่สำคัญ	1. เพิ่มกลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์อาชีพ 2. เพิ่มความรู้ด้านการแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่สังคม 3. เพิ่มความรู้ด้านระเบียบวิธีวิจัยด้านพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา	1. มีรายวิชาการฝึกประสบการณ์อาชีพทางพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา 2. มีรายวิชาสัมมนาพระพุทธศาสนา 3. มีรายวิชาการระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการและโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ

1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มี

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน – เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคปกติ เรียนในวันจันทร์ – ศุกร์

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือนมิถุนายน – เดือนตุลาคม

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือนพฤศจิกายน – เดือนมีนาคม

ภาคเวลานอกราชการ เรียนในวันเสาร์ – อาทิตย์ เวลา 08.30 – 18.30 น.

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

คุณสมบัติและวุฒิการศึกษาของผู้มีสิทธิสมัครเข้าเป็นนักศึกษา ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

2.2.1 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และไม่เป็นผู้มีคุณสมบัติต้องห้ามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

(1) ไม่เป็นผู้ที่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือโรคร้ายแรงที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

(2) ไม่เป็นผู้ที่มีความประพฤติเสียหายอย่างร้ายแรงทางศีลธรรม เว้นแต่นักศึกษาตามโครงการศึกษาลักษณะพิเศษ

(3) ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือติดยาเสพติดให้โทษ

2.2.2 เป็นผู้ที่มีสภาวะวิชาการพิจารณาเห็นสมควรให้รับเข้าศึกษา

2.2.3 สำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติ ต้องผ่านเกณฑ์ภาษาไทยตามที่หลักสูตรกำหนดหรือเทียบเท่า

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

ปัญหาการปรับตัวจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มาเป็นการเรียนที่มีรูปแบบแตกต่างไปจากเดิมที่คุ้นเคย มีสังคมกว้างขึ้น ต้องดูแลตนเองมากขึ้น มีกิจกรรมทั้งการเรียนในห้องและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นักศึกษาต้องสามารถจัดแบ่งเวลาให้เหมาะสม ซึ่งสามารถสรุปปัญหาดังกล่าวได้ดังนี้

2.3.1 พื้นฐานความรู้ในระดับมัศึกษามีความแตกต่างกัน

2.3.2 ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

2.3.3 ทักษะการอ่านเอาใจความ ตีความ แปลความหมาย ประเมิน วิเคราะห์

2.3.4 การปรับตัวในสถานศึกษาและการวางแผนการเรียน

มคอ 2. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา หลักสูตรปรับปรุง 2563

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จ.เชียงใหม่

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

2.4.1 จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษาให้กับนักศึกษา

2.4.2 จัดอาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่ให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวให้นักศึกษา

2.4.3 จัดการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ แนะนำการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชา แนะนำการวางแผนการเรียน และเทคนิคการเรียนในมหาวิทยาลัย

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

2.5.1 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ต.พระสิงห์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

จำนวนนักศึกษา	จำนวนนักศึกษา (รูป/คน) แต่ละปีการศึกษา				
	2563	2564	2565	2566	2567
ชั้นปีที่ 1	25	25	25	25	25
ชั้นปีที่ 2		25	25	25	25
ชั้นปีที่ 3			25	25	25
ชั้นปีที่ 4				25	25
รวม	25	50	75	100	100
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา				25	25

2.6 งบประมาณตามแผนประจำปี 2563-2567

จำแนกรายละเอียดการประมาณค่าใช้จ่ายในหลักสูตรเป็นรายปี ดังนี้ (หน่วย : บาท)

ประมาณการรายจ่าย	ปีงบประมาณ				
	2563	2564	2565	2566	2567
เงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายบุคลากร	198,000	198,000	198,000	198,000	198,000
เงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	72,539	72,539	72,539	72,539	72,539
งบลงทุน	-	-	-	-	-
เงินอุดหนุน	22,188	22,188	22,188	22,188	22,188
รวมรายจ่าย	292,727	292,727	292,727	292,727	292,727
ประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษาต่อหลักสูตร = 40,000 บาท					

หมายเหตุ : ประมาณการรายจ่าย ต่อ 1 แห่ง ที่เปิดการเรียนการสอน

2.7 ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาเป็นแบบชั้นเรียน

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

-ไม่มี

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 132 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

3.1.2.1	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30	หน่วยกิต
	(1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6	หน่วยกิต
	(2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	6	หน่วยกิต
	(3) กลุ่มวิชาภาษา	12	หน่วยกิต
	(4) กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์กับวิทยาศาสตร์	6	หน่วยกิต
3.1.2.2	หมวดวิชาเฉพาะ	90	หน่วยกิต
	(1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา	30	หน่วยกิต
	- รายวิชาบังคับ	24	หน่วยกิต
	- รายวิชาเลือก	6	หน่วยกิต
	(2) กลุ่มวิชาเอกพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา	60	หน่วยกิต
	- รายวิชาบังคับ	48	หน่วยกิต
	- รายวิชาเลือก	12	หน่วยกิต
3.1.2.3	หมวดวิชาฝึกประสบการณ์	6	หน่วยกิต
3.1.2.4	หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต
	รวม	132	หน่วยกิต

3.1.3 รายวิชา

3.1.3.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต

1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
GE1001	การต่อต้านการทุจริต Anti-Corruption	3(3-0-6)

รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

GE1002	ท้องถิ่นศึกษา Local Studies	3(3-0-6)
GE1003	มนุษย์กับกฎหมาย Man and Jurisprudence	3(3-0-6)
GE1004	สันติศึกษา Peace Studies	3(3-0-6)
GE1005	การศึกษาเพื่อชีวิต Education for Lives	3(3-0-6)
GE1006	ไทยศึกษา Thai Studies	3(3-0-6)
GE1007	มนุษย์กับหน้าที่พลเมือง Human and Civic Education	3(3-0-6)

2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
GE2001	มนุษย์กับการแสวงหาความรู้ Man and Learning	3(3-0-6)

รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

GE2002	พุทธจริยธรรมศึกษา Buddhist Ethics Study	3(3-0-6)
GE2003	การวางแผนชีวิต Life Planning	3(3-0-6)

GE2004	พุทธศิลป์และโบราณคดี Buddhist Arts and Achaeology	3(3-0-6)
GE2005	จิตวิทยากับชีวิต Psychology in Daily Life	3(3-0-6)

3) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 9 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
GE3001	ภาษาไทย Thai Language	3(3-0-6)
GE3002	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน Fundamental English	3(3-0-6)
GE3003	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น English for Communication and informal Retrieval	3(3-0-6)

รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

GE3004	การแปลอังกฤษ English Translation	3(3-0-6)
GE3005	ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการศึกษา English for Study Skills	3(3-0-6)
GE3006	ภาษาอาเซียนเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรม ASEAN Languages for Cultural Study	3(3-0-6)

4) กลุ่มวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
GE4001	สถิติเพื่อการวิจัย Statistics for Research	3(3-0-6)

รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

GE4002	คอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน Computer for Work	3(3-0-6)
GE4003	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาขั้นคว่ำ Information Technology for Further Study	3(3-0-6)
GE4004	วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี Science and Technology	3(3-0-6)

3.1.3.2 หมวดวิชาเฉพาะ

1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 24 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
BU5001	ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา History of Buddhism	3(3-0-6)
BU5002	พระไตรปิฎกศึกษา 1 Tipitaka Studies 1	3(3-0-6)
BU5003	พระไตรปิฎกศึกษา 2 Tipitaka Studies 2	3(3-0-6)
BU5004	พระไตรปิฎกศึกษา 3 Tipitaka Studies 3	3(3-0-6)
BU5005	พุทธวิถีไทย Buddhism and Thai Ways of Life	3(3-0-6)
BU5006	ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา Pali for Buddhist Research	3(3-0-6)
BU5007	ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา Sanskrit for Buddhist Research	3(3-0-6)
BU5008	การปฏิบัติกรรมฐาน Meditation Practice	3(3-0-6)

รายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

BU5009	พระพุทธศานามหายาน Mahayana Buddhism	3(3-0-6)
BU5010	ศาสนศึกษา Religious Studies	3(3-0-6)
BU5011	ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา English for Buddhism Propagation	3(3-0-6)
BU5012	วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย Thai Buddhist Literature	3(3-0-6)
BU5013	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา Information Technology for Buddhism Propagation	3(3-0-6)

มคอ. 2. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา หลักสูตรปรับปรุง 2563
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จ.เชียงใหม่

BU5014	พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี Buddhism Science and Technology	3(3-0-6)
BU5015	พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์ Buddhism and Globalization	3(3-0-6)
BU5016	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาแบบยั่งยืน Buddhism and Sustainable Development	3(3-0-6)
BU5017	พระพุทธศาสนาในสังคมไทยร่วมสมัย Buddhism and the Contemporary Thai Society	3(3-0-6)
BU5018	การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา Buddhist Affairs Administration	3(3-0-6)

2) กลุ่มวิชาเอกพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา 60 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับเรียน 48 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ต)
PH1001	พุทธปรัชญาเถรวาท Theravada Buddhist Philosophy	3(3-0-6)
PH1002	พุทธปฏิภาณ Buddhist Eloquence	3(3-0-6)
PH1003	วิสุทธิมรรค Path of Purification	3(3-0-6)
PH1004	สัมมนาพระวินัยปิฎกศึกษา Seminar on Vinayapitaka Studies	3(3-0-6)
PH1005	สัมมนาพระสุตตันตปิฎกศึกษา Seminar on Suttantapitaka Studies	3(3-0-6)
PH1006	สัมมนาพระอภิธรรมปิฎกศึกษา Seminar on Abhidhammapitaka Studies	3(3-0-6)
PH1007	สัมมนาอรรถกถาพระไตรปิฎก Seminar on Tipitaka Commentaries	3(3-0-6)
PH1008	จิตวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์ Psychology in Buddhist Approach	3(3-0-6)
PH1009	ศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์ Education in Buddhist Approach	3(3-0-6)
PH1010	สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์ Sociology in Buddhist Approach	3(3-0-6)

มคอ. 2. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา หลักสูตรปรับปรุง 2563
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จ.เชียงใหม่

PH1011	เศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์ Economics in Buddhist Approach	3(3-0-6)
PH1012	รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์ Politics in Buddhist Approach	3(3-0-6)
PH1013	มงคลสูตรศึกษาเพื่อการพัฒนา Mangalattadhipani Studies for Development	3(3-0-6)
PH1014	มิลินทปัญหา Questions of King Milinda	3(3-0-6)
PH1015	ภาษาอังกฤษสำหรับพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา English for Buddhist Studies for Development	3(3-0-6)
PH1016	ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา Research Methodology on Buddhist Studies for Development	3(3-0-6)
รายวิชาเอกเลือก 12 หน่วยกิต จากรายวิชาดังต่อไปนี้		
PH1017	พระพุทธศาสนากับโลกปัจจุบัน Buddhism and the Present World	3(3-0-6)
PH1018	พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ Buddhism and Science	3(3-0-6)
PH1019	การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนวพุทธศาสตร์ Human Resources Development on Buddhist Concept	3(3-0-6)
PH1020	พุทธจริยศาสตร์เพื่อการพัฒนา Buddhist Ethics for Development	3(3-0-6)
PH1021	การโค้ชชีวิตและการปฏิบัติงานตามหลักพุทธศาสตร์ Life and Performance Coaching on the Buddhist Concept	3(3-0-6)
PH1022	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธศาสตร์ Efficiency Economics on the Buddhist Concept	3(3-0-6)
PH1023	พิธีกรรมในพระพุทธศาสนา Ceremonies in Buddhism	3(3-0-6)
PH1024	การพัฒนาจิตในพระไตรปิฎก Mind Development in Tipitaka	3(3-0-6)
PH1025	วัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา Local Culture for Development	3(3-0-6)
PH1026	สุขภาวะทางสังคมตามแนวพุทธศาสตร์ The Buddhist Concept of Social Health	3(3-0-6)

3.1.3.3 หมวดวิชาฝึกประสบการณ์ นักศึกษาต้องฝึกงานหรือปฏิบัติการภาคสนาม ในสถานปฏิบัติงานตามที่คณะวิชาเห็นชอบจำนวน 6 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา	น(บ-ป-ต)
PH1027	การฝึกภาคสนาม Field experiance	6 (270)

3.1.3.4 หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต

นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ไม่น้อยกว่าจำนวน 6 หน่วยกิต โดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยศึกษามาแล้ว ตามความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชา นั้น ๆ

3.1.3.5 รหัสรายวิชา

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	= GE
-กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	= GE1xxx
-กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	= GE2xxx
-กลุ่มวิชาภาษา	= GE3xxx
-กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์	= GE4xxx
กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา	= BU5xxx
คณะศาสนาและปรัชญา	= PH
-ภาควิชาพุทธศาสตร์	= PH1xxx

ความหมายของรหัส

พยัญชนะตัวที่ 1 และที่ 2 หมายถึง สัญลักษณ์ของคณะ

เลขตัวที่ 1 หมายถึง ภาควิชา

เลขตัวที่ 2-4 หมายถึง ลำดับรายวิชา

หมายเหตุ: อักษรเลขรหัสหน่วยกิต

เช่น น(บ-ป-ต)

- น = หน่วยกิต
- บ = บรรยาย
- ป = ปฏิบัติ
- ต = ศึกษาด้วยตนเอง

3(3-0-6)

- หมายถึง 3 หน่วยกิต
- (3- บรรยาย 3 ชั่วโมง
- 0- ไม่มีปฏิบัติ
- 6) ศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมง

3.1.4 แผนการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ต.พระสิงห์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE1001	การต่อต้านการทุจริต	3	3	0	6
GE1003	มนุษย์กับกฎหมาย	3	3	0	6
GE3002	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	3	3	0	6
BU5001	ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา	3	3	0	6
BU5008	การปฏิบัติกรรมฐาน	3	3	0	6
PH1001	พุทธปรัชญาเถรวาท	3	3	0	6
รวม		18			

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE2001	มนุษย์กับการแสวงหาความรู้	3	3	0	6
GE3001	ภาษาไทย	3	3	0	6
GE3003	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น	3	3	0	6
BU5002	พระไตรปิฎกศึกษา 1	3	3	0	6
BU5005	พุทธวิธีไทย	3	3	0	6
PH1002	พุทธปฏิภาณ	3	3	0	6
รวม		18			

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE3005	ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการศึกษา	3	3	0	6
GE2003	การวางแผนชีวิต	3	3	0	6
BU5003	พระไตรปิฎกศึกษา 2	3	3	0	6
BU5006	ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	3	3	0	6
PH1003	วิสุทธิมรรค	3	3	0	6
PH1004	สัมมนาพระวินัยปิฎกศึกษา	3	3	0	6
รวม		18			

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
GE4001	สถิติเพื่อการวิจัย	3	3	0	6
GE4003	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาขั้นคว่ำ	3	3	0	6
BU5004	พระไตรปิฎกศึกษา 3	3	3	0	6
BU5007	ภาษาสันสกฤตเพื่อการศึกษาขั้นคว่ำ พระพุทธานุศาสตร์	3	3	0	6
PH1005	สัมมนาพระสูตรต้นตปิฎกศึกษา	3	3	0	6
PH1006	สัมมนาพระอภิธรรมปิฎกศึกษา	3	3	0	6
รวม		18			

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
BU5009	พระพุทธานุศาสตร์มหานาน	3	3	0	6
BU5015	พระพุทธานุศาสตร์กับโลกาภิวัตน์	3	3	0	6
PH1007	สัมมนาอรรถกถาพระไตรปิฎก	3	3	0	6
PH1008	จิตวิทยาตามแนวพุทธานุศาสตร์	3	3	0	6
PH1009	ศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธานุศาสตร์	3	3	0	6
PHxxxx	วิชาเลือก	3	3	0	6
รวม		18			

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
PH1011	เศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธานุศาสตร์	3	3	0	6
PH1012	รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธานุศาสตร์	3	3	0	6
PH1013	มงคลสูตรศึกษาเพื่อการพัฒนา	3	3	0	6
PH1014	มิลินทปัญหา	3	3	0	6
PHxxxx	วิชาเลือก	3	3	0	6
PHxxxx	วิชาเลือก	3	3	0	6
รวม		18			

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
PH1010	สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์	3	3	0	6
PH1015	ภาษาอังกฤษสำหรับพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา	3	3	0	6
PH1016	ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา	3	3	0	6
PHxxxx	วิชาเลือก	3	3	0	6
PHxxxx	วิชาเลือกเสรี	3	3	0	6
PHxxxx	วิชาเลือกเสรี	3	3	0	6
รวม		18			

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
PH1027	การฝึกภาคสนาม	6	0	270	0
รวมจำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		6			

3.1.5 คำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา	น(บ-ป-ต)
GE1001	การต่อต้านการทุจริต Anti-Corruption	3(3-0-6)

ความหมายของการทุจริต ประเภทและรูปแบบของการทุจริต ทุจริตโดยตรง ทุจริตโดยอ้อม ทุจริตเชิงนโยบาย ผลประโยชน์ส่วนตน และส่วนรวม สาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งของผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม ผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อสถานะทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ผลกระทบของการทุจริตที่มีต่อพัฒนาการและความเจริญเติบโตของประเทศไทย สาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดการทุจริต หลักธรรมาภิบาลสากลในการปฏิบัติงาน นโยบายและแนวทางในการบริหารงานด้วยธรรมาภิบาล กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระดับสากล ระดับประเทศ ทศนคติและความตระหนักถึงผลกระทบที่ร้ายแรงของการทุจริต จิตสำนึกความเป็นพลเมืองดีในการป้องกันและต่อต้านการทุจริต แนวทางในการพัฒนาตนเองเพื่อหลีกเลี่ยงการทุจริต

Meaning of corruption, types and forms of corruption, direct corruption, indirect corruption, policy corruption, self-benefit and collective benefit, causes and factors of conflicts between self and collective benefits, impact of corruption on politics, economics, and society, impact of corruption to development and growth of Thailand, causes and factors of corruption, international good governance principles at work, policy and managerial styles of good governance, International and national laws about preventing and subjugating corruption, attitude and understanding of severe impact of

corruption, consciousness of being a good citizen in preventing and counteract corruption, process of self-development to avoid corruption.

GE1002 ท้องถิ่นศึกษา 3(3-0-6)

Local Studies

ประวัติของท้องถิ่น สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม ขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิต วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ปัญหาสำคัญในท้องถิ่น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับคติชนวิทยา วิธีการศึกษาข้อมูลคติชน การวิเคราะห์ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากคติชน การอภิปราย และนำเสนอข้อมูล อิทธิพลของโลกาภิวัตน์ต่อความเปลี่ยนแปลงในท้องถิ่น ประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดำเนินชีวิตให้มีความสุข

The course introduces local history, natural and social environment, custom, tradition, a way of life, culture, local wisdoms that are still in use, problems in locality, general knowledge about folklore, methodology in studying folklore, analysis of local wisdoms from the folklore, discussion and presentation of data and information, influence of globalization on local changes, adaptation of local wisdoms for happy living.

GE1003 มนุษย์กับกฎหมาย 3(3-0-6)

Man and Jurisprudence

ความหมาย ลักษณะทั่วไปของกฎหมาย ประเภทของกฎหมาย การใช้และการยกเลิกกฎหมาย บุคคลและความสามารถ สิทธิและการใช้สิทธิ ลักษณะครอบครัวมรดก ททรัพย์ ททรัพย์สิ้น การทำนิติกรรมและสัญญา หนี้ และกระบวนการยุติธรรม การดำเนินชีวิตให้มีความสุขตามกรอบของกฎหมายในสังคม

This course explores meaning, general characteristic of laws, classification of law, enforcement and cancellation of law, persons and capacity, rights and their exercise, family, succession, property, belongings, juristic acts and contraction, debt and judicial process. Happy living under the law in society.

GE1004 สันติศึกษา 3(3-0-6)

Peace Studies

ความหมาย แนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสันติภาพ ความขัดแย้งที่มีผลกระทบต่อสันติภาพโลก สถานการณ์ความขัดแย้ง วิธีสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพในระดับบุคคล ชุมชน สังคม และประเทศ การแก้ไขข้อขัดแย้งโดยสันติวิธี การต่อรองและการไกล่เกลี่ยการเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพ การใช้การสื่อสารและสื่อมวลชนเพื่อส่งเสริมสันติภาพให้เกิดขึ้นในสังคม การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในการสร้างสันติภาพ

This course introduces meaning, concepts and relationship between human and peace, conflict affecting World peace, conflict situation, peace building and

maintenance at a level of individual, community, society and country, the conflict resolution via peaceful methods, bargaining and reconciliation in founding relationship, communication and mass media for promotion of peace in society, Utilizing Buddhist doctrines in peace building process.

GE1005 การศึกษาเพื่อชีวิต 3(3-0-6)

Education for Lives

ความหมายของการศึกษาและคุณภาพชีวิต ความจำเป็นและความสำคัญของการเรียนรู้ ระบบการศึกษา การศึกษากับการแก้ปัญหาและการดำรงอยู่ในสังคมอย่างสันติสุข หลักการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีกับการจัดการความรู้ ความใฝ่รู้ การแสวงหาและการพัฒนาความรู้ใหม่ ความสามารถด้านการจัดการ การใช้เหตุผล การคิดวิเคราะห์ การเจรจาต่อรอง การประนีประนอม การขจัดความเครียด ศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม มนุษย์สัมพันธ์ มารยาทและการสมาคม ประยุกต์ใช้ความรู้กับทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

This course introduces meaning of education and quality of life, necessity and importance of learning, educational system, education for problem-solving and living in the society peacefully, principles of learning and utilization of technology and knowledge management, ambition in learning, seeking and development of new knowledge, management ability, reasoning, critical thinking, negotiation, compromise, elimination of stress, morality, ethics, virtue, human relationship, etiquette and association, applying knowledge and skill for living in the 21st century.

GE1006 ไทยศึกษา 3(3-0-6)

Thai Studies

ประวัติศาสตร์ พัฒนาการทางการเมือง การปกครอง รูปแบบความเชื่อและการดำเนินชีวิตของคนไทยโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมตลอดจนการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทย

This course explores history, political development, administration, forms of Thai beliefs and way of life, structure of economy society and culture. Application of Buddha's teaching for happy living and live a life suiting Thai way of life and wisdom.

GE1007 มนุษย์กับหน้าที่พลเมือง 3(3-0-6)

Human and Civic Education

ความหมายของสังคม โครงสร้างสังคมไทย ปัญหาของสังคมไทย การสร้างสำนึกทางสังคม และหน้าที่ความรับผิดชอบของการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในฐานะพลเมืองโลก การปลูกฝังมโนสำนึกทางจริยธรรม หลักธรรมาภิบาล การบูรณาการพุทธจริยธรรมกับสังคม แนวทางการป้องกันและแก้ไข ปัญหาทุจริตและสร้างสุขภาวะทางสังคมแนวพุทธ

This course introduces meaning of society, structure of Thai society and social problem of Thailand. Instillation of social conscience and awareness of one's role and duties as a good global citizen, ethics and good governance. Holistic application of Buddhist ethics in society. Guidelines for preventing and solving problems of corruption and building social well-being according to Buddhism.

2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

GE2001 มนุษย์กับการแสวงหาความรู้ 3(3-0-6)

Man and Acquiring Knowledge

ความหมาย ความสำคัญของปรัชญา อภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ ทั้งปรัชญาตะวันตกและปรัชญาตะวันออกตั้งแต่ยุคโบราณจนถึงยุคปัจจุบัน ลักษณะความคิด กระบวนการของความคิดอย่างมีเหตุผล ภาษากับการใช้เหตุผลทั้งแบบนิรนัยและอุปนัย ประยุกต์หลักปรัชญาในการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน

This course introduces meaning and importance of philosophy, metaphysic, epistemology, ethics, and esthetics of both western and eastern philosophy from the ancient time to current, characteristic of thought, process of reasonable thinking, language and reasoning of both deductive and inductive methods, adaptation of philosophy for living in present social conditions.

GE2002 พุทธจริยธรรมศึกษา 3(3-0-6)

Buddhist Ethics Study

ความหมายและความสำคัญของจริยธรรมตามแนวพระพุทธศาสนา บทบาทและหน้าที่ของบุคคล การแก้ไขปัญหาและปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม การใช้เวลาอย่างเหมาะสม การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการดำเนินชีวิตอย่างเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

This course introduces meaning and importance of Buddhist ethics, roles and responsibilities of an individual, problem solving and practices righteously, time spending appropriately, team working and living a life beneficial both to self and society.

GE2003 การวางแผนชีวิต 3(3-0-6)

Life Planning

ความหมายและความสำคัญของการวางแผนชีวิตให้มีความสุขยั่งยืน เริ่มตั้งแต่ชีวิตการเรียน การทำงาน การเตรียมการสำหรับการมีครอบครัวที่มีความสุข หลักการบริหารครอบครัว ภายใต้สภาวะสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว เรียนรู้ความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อให้ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข วินัยชาวบ้าน นำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในการครองเรือนและการดำรงชีวิต

This course introduces meaning and importance of life planning for sustainable happiness starting from life of learning, working, preparation for happy family, principles of family management under fast changing environments, self-responsibility and family responsibility, learning of people differences for living a happy life, village disciplines, adaptation of Buddhist doctrines in running a household life.

GE2004 พุทธศิลป์และโบราณคดี 3(3-0-6)

Buddhist Art and Archaeology

ศึกษาความหมาย ประวัติความเป็นมา ขอบเขตและประโยชน์พุทธศิลป์ วิวัฒนาการและอิทธิพลพุทธศิลป์ในด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม ปรัชญาธรรมทางวัตถุ ลักษณะของศิลปวัฒนธรรมไทย สมัยก่อนประวัติศาสตร์และสมัยประวัติศาสตร์ ความสัมพันธ์พุทธศิลป์กับ ศาสตร์ต่าง ๆ สกulpture ศิลปะ การสงวนรักษา การอนุรักษ์และการบริหารจัดการพุทธศิลป์

This course emphasizes in studying definition, history, concept and benefit of Buddhist Arts. The course also looks at the evolution and influence of Buddhist arts on architecture, sculpture, painting, and material philosophy. The course is designed to enable the students to describe pre-historic and historical characteristics of Thai arts and culture, relationship of Buddhist arts with other sciences within the field of arts, preservation, conservation and management of Buddhist arts.

GE2005 จิตวิทยากับชีวิต 3(3-0-6)

Psychology in Daily Life

ความหมาย ประเภทของพฤติกรรมและธรรมชาติของมนุษย์ ความเป็นมาของ วิชาจิตวิทยาสาขาต่างๆ สรีรวิทยาเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม ความเจริญและพัฒนาการด้านต่างๆ แรงจูงใจ การรับรู้ กระบวนการเรียนรู้ ทศนคติ สติปัญญา บุคลิกภาพ สุขภาพจิต การมีมนุษย์สัมพันธ์ หลัก จิตวิทยาในพระพุทธศาสนา การแก้ปัญหาและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขด้วยหลักธรรมและหลักจิตวิทยา

This course looks at meaning and classification of behaviors and nature of human beings, backgrounds of psychology, basic physiology related with behaviors, various growths and developments, motivation, awareness, learning process, attitude, intellectual, personality, mental health, human relation, principles of psychology in Buddhism, problem-solving and happy living based by Buddhist virtues and principles of psychology.

3) กลุ่มวิชาภาษา

GE3001 ภาษาไทย 3(3-0-6)

Thai Language

หลักเกณฑ์แนวคิดที่เป็นพื้นฐานของการสื่อสาร ธรรมชาติของภาษา การใช้ภาษาไทยมาตรฐานในปัจจุบัน การฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันและเป็นพื้นฐานการแสวงหาความรู้ พัฒนาทักษะของการใช้ภาษาไทย การอ้างอิง การเชื่อมโยงภาษาไทยในกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน การสืบค้นสารสนเทศและการนำเสนอผลงานด้วยสื่อต่างๆ

This course looks at basic concepts of communication; nature of language, usages of current Thai language standard, training skill in listening, speaking, reading and writing for daily communication. This will be a foundation of searching for knowledge, Developing a skill for usage of Thai language, citation, relating Thai language with ASEAN community; Retrieving information and presenting it with various media.

GE3002 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 3(3-0-6)

Fundamental English

ศึกษาคำศัพท์ วลี สำนวน และประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นฝึกฟัง-พูดเบื้องต้น โดยการสร้างสถานการณ์ปกติที่จะเกิดการโต้ตอบสื่อสารกับผู้อื่น และศึกษากฎเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษเบื้องต้นเท่าที่จำเป็นจะต้องใช้ เพื่อเป็นเครื่องช่วยให้สามารถสื่อความหมายด้านการฟัง-พูดได้อย่างถูกต้อง

This course looks at studying vocabularies, phrases, idioms and sentences used in daily life, Training a skill in listening, speaking, reading and writing by stressing on basic listening and speaking in a normal situation of communication with others and studying rules and regulations in using basic English as necessary as to be able to communicate in listening and speaking correctly.

GE3003 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น 3(3-0-6)

English for Communication and informal Retrieval

การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เน้นฝึกฟัง-พูดเบื้องต้น ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการสืบค้นสารสนเทศทางอิเล็กทรอนิกส์ การอ้างอิง และเรียนรู้จากสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสิ่งพิมพ์

This course introduces the usage of English for communication; emphasizes on primary listening and speaking in various situations of daily life. This also includes information retrieval electronically; citations and learning from electronic databases and printing materials.

4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์

GE4001 สถิติเพื่อการวิจัย 3(3-0-6)

Statistics for Research

ความหมายและขอบข่ายของสถิติ การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การวัดการกระจายของข้อมูล ความน่าจะเป็น คะแนนมาตรฐาน การประมาณค่าเฉลี่ยประชากร การสุ่มตัวอย่าง การทดสอบสมมติฐาน การทดสอบค่าเฉลี่ยของประชากรและสัดส่วนของประชากร การทดสอบไคสแควร์ การวิเคราะห์ถดถอย และสหสัมพันธ์ อนุกรมเวลา เลขดัชนี สามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ด้วยหลักทางสถิติ

This course looks at meaning and scope of statistics, central tendency, dispersion, probability, standard scores, estimation, random sampling, hypothesis testing, test for the mean and proportion, Chi-square test, linear regression and correlation, time series, index number, problem-solving by statistics in daily life.

GE4002 คอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน 3(3-0-6)

Computer for Work

องค์ประกอบพื้นฐานของเครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งในด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ การใช้โปรแกรมประยุกต์เพื่อการสร้างสรรค์งานด้านเอกสาร กราฟิก และการนำเสนอผลงาน การนำเสนอสารสนเทศ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ความปลอดภัยในระบบคอมพิวเตอร์ จริยธรรมและความรับผิดชอบในการใช้คอมพิวเตอร์ ฝึกปฏิบัติการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง

This course looks at basic components of computer both hardware and software, usage of application program for creative documentations, graphics and presentations, presentation of information, computer networking, E-mail, computer's law, safety in computer system, ethics and responsibility for using computer, train to use new readymade software to keep up with nonstop new technologies.

GE4003 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาขั้นคว่ำ 3(3-0-6)

Information Technology for Further Study

หลักการ ความสำคัญของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบสารสนเทศ ในการสืบค้น การสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศ การใช้ข้อมูลสารสนเทศ ตลอดจนการแสวงหาความรู้จากสื่อต่างๆ และฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อการพัฒนาการสื่อสารและการเรียนรู้บนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การค้นคว้า การเขียนรายงานผลการค้นคว้าและจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

This course looks at principles and importance of IT system and information system in researching; usage of IT and other media in research and electronic

ศึกษาประวัติแนวคิดและหลักการวัตถุประสงค์การบัญญัติพระวินัยวิธีบัญญัติพระวินัยบทบัญญัติหรือศีลประเภทต่างๆการปฏิบัติการศึกษาวินัจฉัยและวิธีการตัดสินกรณีในพระวินัยศึกษาเปรียบเทียบการบัญญัติพระวินัยกับการบัญญัติกฎหมายการประยุกต์ใช้วิธีการทางพระวินัยกับตัดสินปัญหา

The analysis of group classification, structure and contents of Tipitaka, types and orderly arrangement Buddhist Scriptures, status and importance of Tipitaka and Buddhist exegetical for literature, wisdom in Tipitaka and to study Buddhist proverbs.

To study concepts, and principles, purposes of the commandment of Vinaya (discipline), methods of enactment of Vinaya, chapters or different types of Sila (morality), preservation, interpretation consideration and decision of disciplinary disputes, and to study a comparison of the commandment of Vinaya with legal act, an application of methods of Vinaya in making decision of the problems.

BU5003

พระไตรปิฎกศึกษา2

3(3-0-6)

Tipitaka Studies 2

ศึกษาโครงสร้างและเนื้อหาของพระสูตรต้นตปิฎกการจัดหมวดหมู่ในพระสูตรต้นตปิฎกวิเคราะห์พระสูตรที่สำคัญและพระสูตรที่แสดงหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนาหลักธรรมที่เป็นหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนาอุดมคติทางพระพุทธศาสนาวิธีคิดและคุณลักษณะพิเศษแห่งพระพุทธศาสนาพุทธจริยธรรมหลักคิทธิธรรมและการประยุกต์ใช้หลักธรรมในการดำรงชีวิตและการแก้ปัญหาสังคม

To study structure and contents of SuttaPitaka (Discourses), group classification of SuttaPitaka, analysis of the important Suttas (discourses) and Suttas (discourses) with important evidence of the Buddhism, principles of Buddhist Dhamma, Buddhist ideology, way of thinking and significant nature of the Buddhism, the Buddhist ethics, code of morality for the laity and the application of Dhamma virtues in living and social problem solving.

BU5004

พระไตรปิฎกศึกษา3

3(3-0-6)

Tipitaka Studies 3

ศึกษาโครงสร้างและเนื้อหาของพระอภิธรรมปิฎก การจัดหมวดหมู่ในพระอภิธรรมปิฎก ประวัติและสาระสำคัญของพระอภิธรรมจากคัมภีร์ในพระอภิธรรมปิฎก พระอภิธรรมในฐานะหลักวิชาการพระพุทธศาสนาหลักการอธิบายและตีความธรรมะตามแนวอภิธรรม พุทธปรัชญาตามนัย พระอภิธรรม จิตวิทยาในพระอภิธรรมและการประยุกต์ใช้หลักพระอภิธรรมในการดำรงชีวิต

To study structure and contents of the AbhidhammaPitaka, group classification in AbhidhammaPitaka, history and essence of Abhidhamma from the scriptures of AbhidhammaPitaka, Abhidhamma in the position of the Buddhist academic principles,

principles of explanation and interpretation of Dhamma, the Buddhist philosophy, psychological science and application of principles of Abhidhamma in living.

BU5005 พุทธวิธีไทย 3(3-0-6)

Buddhism and Thai Ways of Life

ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติไทยและรากฐานสำคัญของวัฒนธรรม เป็นองค์ความสามัคคี เป็นสถาบันคู่ชาติและพระมหากษัตริย์ เป็นแหล่งหล่อหลอมเอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องมือการแก้ปัญหาและการพัฒนาชาติ ความเป็นสถาบันพระพุทธศาสนา พระรัตนตรัยวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาหลักศาสนพิธีและรูปแบบพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาและการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา

ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะ รูปแบบและมิติตามความเชื่อทางพระพุทธศาสนาของสังคมไทย วัดและพระสงฆ์ไทย องค์การทางพระพุทธศาสนา การจัดการศึกษาพระพุทธศาสนาในประเทศไทย การส่งเสริมและการคุ้มครองพระพุทธศาสนาพระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหาและการพัฒนา พระพุทธศาสนากับเศรษฐกิจพอเพียง

The importance of Buddhism as Thai national religion and the important foundation of the culture, the mark of unity, the institute of the nation and the King, the resource for creation of the national identity, the instrument for problem-solving and the development of the nation, the Buddhist institutionalism, the Triple Gem, the Buddhist holy days, the principles of the religious ceremony and the Buddhist activities.

The analysis of nature, forms and beliefs in the Buddhism of Thai society, temples and Thai monks, the Buddhist organization, the measurement of the Buddhist study in Thailand, the promotion and protection of Buddhism, Buddhism and problem-solving and the development of Buddhism and sufficient economy.

BU5006 ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)

Pali for a Buddhist Research

ศึกษาหลักไวยากรณ์ การอ่าน การแปลภาษาบาลีเบื้องต้นการใช้ภาษาบาลีและการใช้คำภาษาบาลีในภาษาไทยภาษาบาลีกับพระพุทธศาสนา คัมภีร์พระพุทธศาสนาฉบับภาษาบาลีฝึกทดลองศึกษาค้นคว้าเนื้อหาพระพุทธศาสนาสั้นๆหรือโดยย่อจากเอกสารภาษาบาลี

To study grammar, reading, translation of basic Pali, usage of Pali and Pali words in Thai language, Pali and Buddhism, Buddhist scriptures in Pali, practice and testing, to find out the short contents of Buddhism, or a brief from summarized Pali documents.

BU5007 ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)

Sanskrit for a Buddhist Research

ศึกษาหลักไวยากรณ์ การอ่าน การแปลภาษาสันสกฤตเบื้องต้นการใช้ภาษาสันสกฤต และการใช้คำภาษาสันสกฤตในภาษาไทยภาษาสันสกฤตกับพระพุทธศาสนา คัมภีร์พระพุทธศาสนาฉบับภาษาสันสกฤตฝึกทดลองศึกษาค้นคว้าเนื้อหาพระพุทธศาสนาสั้นๆหรือโดยย่อจากเอกสารภาษาสันสกฤต

To study grammar, reading, translation of basic Sanskrit, usage of Sanskrit and Sanskrit words in Thai language, Sanskrit and Buddhism, the Buddhist scriptures in Sanskrit version, the practice and testing to find out the short contents of Buddhism, or a brief summarized Sanskrit documents.

BU5008 การปฏิบัติกรรมฐาน 3(3-0-6)

Meditation Practice

แนวคิด หลักการ วิธีปฏิบัติกรรมฐานในพระพุทธศาสนา ทั้งสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน หลักการปฏิบัติธุดงค์ ศึกษาการสอนกรรมฐานและการปฏิบัติกรรมฐานจากสำนักกรรมฐานที่สำคัญในประเทศไทย ฝึกปฏิบัติกรรมฐานที่ถูกต้องตามหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา

เงื่อนไขรายวิชา

ฝึกปฏิบัติกรรมฐานนอกสถานที่หรือในสำนักปฏิบัติอย่างน้อยภาคการศึกษาละ 30 ชั่วโมง ทุกภาคการศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

The concepts, principles, ways of meditation practice in the Buddhism of both Samathakammathana (concentration development) and Vipassana-kammathana (Insight development), the principles of Dhutonga practice (Austere practice), study the teaching of subjects of meditation and meditation exercise from the important meditation units in Thailand, practice in the right meditation development in according to the Buddhist teachings.

The condition of subject:

To practice the meditation at schools of meditation teaching at least 30 hours for every semester until the completion of education.

BU5009 พระพุทธศาสนามหายาน 3(3-0-6)

Mahayana Buddhism

ศึกษาสถานการณ์พระพุทธศาสนาหลังพุทธปรินิพพาน ประวัติและการเกิดขึ้นของพระพุทธศาสนานิกายมหายาน ความสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างพระพุทธศาสนาเถรวาทและมหายาน แนวคิดและหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนามหายาน เช่น แนวคิดเรื่อง ตริภังค์ อทิพุทธานุสยตา โยคาจารย์ หลักโพธิจิต นิกายสำคัญของพระพุทธศาสนามหายาน เช่น นิกายสุขาวดี เช่น พระพุทธศาสนามหายานในโลกตะวันตก บทบาทขององค์ดาไลลามะ และนักคิดของพระพุทธศาสนามหายานเช่น ดร.ตี.ที.ซูซูกิ พระดิชันทันท์ เป็นต้น

To study situations of the Buddhism after Lord Buddha passed away, history and the origin of Mahayana Buddhism, the relation and differences between Theravada and Mahayana Buddhism, methods of thinking and the main principles of Mahayana Buddhism: a way of thinking on Trikaya (Three Bodies), i.e. Buddha, Sunyata, Yogacaraya, Bothicitta, main schools of Mahayana Buddhism: Sukkhavati, Zent, Western Mahayana Buddhism, roles of Dalailama and Buddhist thinkers such as Dr. D.T.Zuzuki, PhraThichNhat Hanh etc.

BU5010

ศาสนศึกษา

3(3-0-6)

Religious Studies

ศึกษาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา แนวคิด ทฤษฎีกำเนิดศาสนาภูมิหลังทางศาสนา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม การเมืองของศาสนาพราหมณ์ (ฮินดู) พระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ อิสลาม ศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้ศาสนาของแต่ละศาสนาหันไปสนใจศาสนา การปฏิบัติทางศาสนา และประสบการณ์ศาสนาของศาสดาแต่ละองค์ วิเคราะห์เปรียบเทียบศาสนาในด้านโครงสร้าง หลักธรรม โลกทัศน์ พิธีกรรม นิกาย ความดีและจุดมุ่งหมายสูงสุดของศาสนาที่สำคัญ ๆ สถานะปัจจุบันของแต่ละศาสนา สิทธิการนับถือศาสนา หลักศาสนสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนา

To study fundamental knowledge about the religions, ways of thinking, theory of the origin of religions, religious background history, culture, economy, society, politics of Brahmanism (Hindu), Buddhism, Christianity, and Islamism. To study different components interesting each religious founder turning to the religion, the religious practice and experience of each founder, the analysis in comparison of religions on structure, virtue, world views, ritual, school, goodness and ultimate objective of important religions, current status of each religion, rights of beliefs of religion, religious relation and good understanding among religions.

BU5011

ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

3(3-0-6)

English for Buddhism Propagation

ศึกษาคำศัพท์ภาษาอังกฤษเฉพาะทางพระพุทธศาสนา ฝึกพูดหรือสนทนาและอธิบายธรรมะด้วยภาษาอังกฤษฝึกหัดเขียนเรียงความอธิบายพุทธศาสนสุภาษิต และฝึกเขียนบทความธรรมะด้วยภาษาอังกฤษ และย่อความจากบทความธรรมะที่กำหนดให้

To study specific English vocabulary for Buddhism, speaking practice in conversation and explanation of Dhamma in English, practice in writing essay about Buddhist proverbs and Dhamma articles in English and abstract of Dhamma articles as defined.

BU5012 วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย 3(3-0-6)
Thai Buddhist Literature

ศึกษาวรรณกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน โดยศึกษาและวิเคราะห์สาระสังเขป ลักษณะเด่น วิวัฒนาการ ในแง่คุณค่าและอิทธิพลที่มีต่อสังคมไทยและพระพุทธศาสนา เช่น ไตรภูมิพระร่วง มังคลัตถทีปนีปัญญาสชาดก มหาชาติคำหลวง มหาเวสสันดรชาดก ปฐมสมโพธิกถา เป็นต้น ศึกษาประวัติและผลงานปราชญ์ชาวพุทธไทยทั้งพระสงฆ์และคฤหัสถ์ รวมทั้งวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในท้องถิ่นของไทย

To study important literatures of the Buddhism from Sukhaya period to the present time by learning and analyzing of the summary essence, the outstanding points, evolution of value and influence over Thai society and Buddhism: Triphumiphruang, Mangaladipani, Pannasajataka, Mahajatikamluang, Mahavessantara-jataka, Pathamasambothikatha etc. To study history and the result of work of Buddhist scholars of both monks and laymen including Buddhist literature in Thai locality.

BU5013 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา 3(3-0-6)
Information Technology for Buddhism Propagation

หลักการ วิธีการและเป้าหมายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก คุณสมบัติ นักเผยแผ่และนักประชาสัมพันธ์ วิทยาการประชาสัมพันธ์สมัยใหม่ สื่อและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา อิทธิพลและผลกระทบของสื่อและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่อพระพุทธศาสนาและพุทธศาสนิกชน ฝึกหัดการเขียนบทความทางพระพุทธศาสนา ฝึกหัดการเทศน์แบบต่าง ๆ และฝึกพูดตามหลักวิชาการวาทศิลป์

The principles, methods and targets of Buddhism extension from Tipitaka, quality of Buddhist missionary and public information officer, modern public information science, media and information technology systems for the extension of Buddhism, the influence and impact of media and information technology towards Buddhism and Buddhist followers, practice in writing Buddhist articles, practice in different styles of Dhamma sermon, and speaking practice on the principles of oratory basis.

BU5014 พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3(3-0-6)
Buddhism, Science and Technology

วิธีการแสวงหาความจริงของพระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ ความสอดคล้องกันระหว่างพระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์กายภาพ ชีวภาพ จิตวิทยา กฎแห่งกรรมของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ ผลกระทบและผลดีของพระพุทธศาสนาจากพัฒนาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยีชีวจิต

Methods of seeking for the truth of Buddhism and sciences, the conformity of Buddhism and sciences, Buddhism and physical science, biology, psychology,

rules of Kamma (action) and sciences, scientific development and technology, and bio-psychological technology.

BU5015 พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์ 3(3-0-6)
Buddhism and Globalization

วิเคราะห์บทบาทและสภาพของพระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน บทบาทขององค์กรบุคลากรและนักวิชาการทางพระพุทธศาสนา การตีความคำสอนของพระพุทธศาสนาปัญหาที่เกิดขึ้นในวงการพระพุทธศาสนาและปัญหาภายนอกที่มีผลกระทบต่อความเจริญและความเสื่อมของพระพุทธศาสนาเปรียบเทียบกับกระแสโลกาภิวัตน์และธรรมมานุวัตร พุทธวิทยาเพื่อการรู้เท่าทันกระแสและความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ภายใต้อิทธิพลของข้อมูลข่าวสาร ท้าทายและการปฏิบัติต่อข้อมูลข่าวสาร ในฐานะชาวพุทธรวมทั้งการป้องกันและแก้ไขข้อบกพร่องและผลเสียของกระแสโลกาภิวัตน์ตามหลักวิถีพุทธ

The analysis of roles and conditions of Buddhism in a modern world, roles of organization, personnel, and Buddhist academicians, interpretation of Buddhist teachings, problems of Buddhism and external problems with an impact on the growth and decline of comparative Buddhism, tendency of globalization and Dhamma practice, Buddhist knowledge for the awareness of tendency and change of the world community under the contents of data, altitude and practice on the information as Buddhists in both prevention and recorection of the weakness, and damage of the globalization in according to the Buddhist ways.

BU5016 พระพุทธศาสนากับการพัฒนาแบบยั่งยืน 3(3-0-6)
Buddhism and Sustainable Development

ศึกษาแนวคิด หลักการและความหมายของการพัฒนาแบบยั่งยืน ความผิดพลาดของการพัฒนาแบบตะวันตกภายใต้กระแสบริโภคนิยม และความไม่กลมกลืนของการพัฒนาตามหลักวิชาการสมัยใหม่และการพัฒนาตามหลักพระพุทธศาสนา การพัฒนาบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ การพัฒนาที่ไม่ทำลายระบบนิเวศน์ ทดลองสร้างโมเดลโครงการพัฒนาแบบยั่งยืนโดยผสมผสานหลักพระพุทธศาสนากับวิทยาการสมัยใหม่เข้าด้วยกัน พระพุทธศาสนากับสันติภาพ

To study concepts, principles and the meaning of sustainable development, a mistake of the western development under the tendency of consumption wave and disharmony of the development as a modern academic principles and the development as the Buddhist teachings, the development on sufficient economy basis as per the king's conception, the development of non-destructive ecological systems, the construction of a project model for sustainable development by combining of Buddhist teachings and modern technology: the Buddhism and peace.

BU5017 พระพุทธศาสนาในสังคมไทยร่วมสมัย 3(3-0-6)

Buddhism in the Contemporary Thai Society

ประวัติการนับถือพระพุทธศาสนาของชนชาติไทย พระพุทธศาสนากับชนชาติไทย พระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติไทย พระพุทธศาสนากับความมั่นคงของชาติ สถานะของพระพุทธศาสนาในสังคมไทยปัจจุบัน บทบาทของสถาบันสงฆ์ สถาบันพระมหากษัตริย์ รัฐบาล ประชาชน ต่อพระพุทธศาสนา การบริหาร การศึกษา การปฏิบัติและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์และพุทธบริษัท บทบาทของพระสงฆ์ในสังคมไทยและสังคมโลก

The history of beliefs of Buddhism of Thai people, Buddhism and Thai people, Buddhism as national religion, Buddhism and national security, status of Buddhism in modern Thai society, roles of Sangha institute, institute of the King, government, and people towards Buddhism, administration, education, practice and propagation of Buddhist monks and Buddhist followers, roles of monks in Thai and world societies.

BU5018 การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)

Buddhist Affairs Administration

วิเคราะห์รูปแบบและโครงสร้างการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาล ถึงปัจจุบัน หลักการบริการกิจการพระพุทธศาสนาโดยพุทธบริษัท ศึกษาโครงสร้าง ระบบการปกครองและระบบบริหารกิจการคณะสงฆ์ไทย การบริหารการศึกษาคณะสงฆ์ การจัดการ ศาสนสมบัติ ภาวะผู้นำทางพระพุทธศาสนา กรณีศึกษาและแนวทางการบริหารจัดการทุน บัญชีวัด และการตรวจสอบ

ศึกษาสภาพการณ์บริหารจัดการวัดการพัฒนาวัดโดยใช้แนวคิดการบริหารจัดการ และการบริหารจัดการที่ดี ความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับชุมชน หลักการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการวัดของชุมชน และการพัฒนาวัดให้วัดเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และศูนย์รวมทางจิตใจของชุมชน

The analysis of forms and structure of Buddhist affairs administration in the Buddha's time to the present, the principles of Buddhist affairs administration by the Buddhist followers. to study structure, systems of administration and the system of Thai Sangha affairs administration, Thai Sangha educational administration, management of religious properties, Buddhist leadership, case study, and methods of capital management, the account of temple and audit.

To study status of temple administration, development of temple by using the method of management and good administration, relation between temple and community, participation in temple administration in community and development of temple as a centre of learning and spirit in community.

2) กลุ่มวิชาเอกพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา

รหัสวิชา ชื่อรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา น(บ-ป-ต)

PH 1001 พุทธปรัชญาเถรวาท 3(3-0-6)

Theravada Buddhist Philosophy

แนวคิดพุทธปรัชญาเถรวาทที่เกี่ยวกับเรื่องโลก สังสารวัฏ มนุษย์ กรรม ศรัทธา ทาน ปฏิจจสมุปบาท ไตรลักษณ์ นิพพาน การประยุกต์ใช้แนวคิดพุทธปรัชญาเถรวาทในชีวิตประจำวัน

Dhamma doctrines on the world, Samsaravatta (the process of Birth and Death), man, Kamma (action), Faith, Charity, Paticcasamuppada (the dependent origination), Tilakkhana (three characteristics), Nibbana (the extinction of all defilements and sufferings) and application of Theravada Buddhist Philosophy in daily life.

PH 1002 พุทธปฏิภาณ 3(3-0-6)

Buddhist Eloquence

ความหมาย ความสำคัญและวิธีการต่าง ๆ แห่งพุทธปฏิภาณตามที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก คัมภีร์อรรถกถา ที่แสดงลักษณะพุทธปฏิภาณ การนำวิธีการพุทธปฏิภาณมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหาชีวิตและปัญหาทางสังคมในสถานการณ์ปัจจุบันได้

The meaning, importance and various practices of Buddhist Eloquence as evidence in the Buddhist Scriptures, Tipitaka, Buddhist Commentaries, Milindapanha Scripture and other Buddhist Texts as indicated characteristic of Buddhist Eloquence. Capability to apply the method of Buddhist Eloquence to solve problems in the present situation.

PH 1003 วิสุทธิมรรค 3(3-0-6)

Path of Purification

แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องศีล สมาธิ ปัญญา ญาณ กรรมฐาน ชุตตงค์ ลักษณะพิเศษ และการตีความธรรมในคัมภีร์วิสุทธิมรรค

Concepts of precepts, concentration, wisdom, perception, subjects of meditation, constituents of ascetic practice to remove defilements, special characteristics, and the prominent points in the explanation and interpretation in Visuddhimagga.

PH 1004 สัมมนาพระวินัยปิฎกศึกษา 3(3-0-6)

Seminar on Vinayapitaka Studies

สัมมนาประวัติ หลักการ วัตถุประสงค์ ลักษณะพิเศษ วิธีบัญญัติพระวินัย บทบัญญัติ การปฏิบัติ การตีความ และวิธีตัดสินอธิกรณ์ในพระวินัย จากคัมภีร์มหาวิงค์ ภิกขุณีวิงค์ มหาวัคค์ จุลวัคค์ และคัมภีร์ปริวาร ในพระวินัยปิฎก (เล่ม 1-8) สัมมนาเชิงนิติปรัชญา ปรัชญาการปกครอง นิเวศนปรัชญา ปรัชญาการศึกษา โดยเน้นระเบียบมรรยาท หลักการบริหาร หลักการวินิจฉัยอธิกรณ์ และวิธีการตัดสินอธิกรณ์ที่เป็นธรรมและไม่เป็นธรรม และการบูรณาการกับงานวิจัย

Seminar on the history, principle, objective, special nature, method of enactment of Vinaya (discipline), chapters, practice, interpretation and method of decision of the dispute in Vinaya from Mahavibhanga, Bhikkhuni-Vibhanga, Mahavagga, Cullavagga and Parivara scriptures in Vinayapitaka (Book 1-8), seminar on legal philosophy, Administrative philosophy, ecology philosophy, educational philosophy by focusing on regulations, etiquette methods of administration, justice and injustice investigations of dispute and decision and integration with research.

PH 1005 สัมมนาพระสูตรตันตปิฎกศึกษา 3(3-0-6)

Seminar on Suttantapitaka Studies

สัมมนาประวัติ อรรถาธิบาย การตีความ และจุดเด่นของพระสูตรบางสูตร วิเคราะห์หลักธรรม แนวคิดเชิงปรัชญาสังคมและปรัชญาวัฒนธรรม ตามที่ปรากฏในคัมภีร์ พระสูตรตันตปิฎก (เล่ม 9-33) และการบูรณาการกับงานวิจัย

Seminar on the history, explanation, interpretation and main points of some Suttas, analysis of Dhamma doctrines, the method of thinking on social philosophy and cultural philosophy as appeared in Tighanikaya and Macchimanikaya in Suttantapitaka (Book 9-33) and integration with research.

PH 1006 สัมมนาพระอภิธรรมปิฎกศึกษา 3(3-0-6)

Seminar on Abhidhammapitaka Studies

สัมมนาประวัติ และสาระสำคัญของพระอภิธรรม จากคัมภีร์ธรรมสังคณี วิภังค์ ฉาทุกถา บุคคลบัญญัติ กถาวัตถุ ยมกและปฏฐานในพระอภิธรรมปิฎก (เล่ม 34-45) และคัมภีร์อภิธัมมัตถสังคหะ และการบูรณาการกับงานวิจัย

Seminar on history and the important essences of Abhidhamma from Dhammasangana, Vibhanga, Thatukatha, Puggalapannati, and Kathavatthu in Abhidhammapitaka (book 34-45) and Abhidhammasangatha and integration with research.

PH 1007 สัมมนาอรรถกถาพระไตรปิฎก 3(3-0-6)

Seminar on Tipitaka Commentaries

สัมมนาประวัติ ลักษณะ ของอรรถกถาแห่งพระวินัยปิฎก พระสูตรตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก วิธีการอธิบาย การตีความพระวินัย การตีความธรรมะ ในคัมภีร์อรรถกถาวินัยปิฎกและคัมภีร์อรรถกถาพระสูตรตันตปิฎก และการสัมมนาเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของอรรถกถาพระอภิธรรมปิฎก ตลอดถึงการบูรณาการกับงานวิจัย

Seminar on history and nature of Vinayapitaka, Suttantapitaka and Abhidhammapitaka commentaries, the explanation and interpretation of Vinaya (Discipline), Dharma (Teachings) in those commentaries, seminar on contents of Abhidhammapitaka and integration with research.

- PH 1008 **จิตวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์** 3(3-0-6)
Psychology in Buddhist Approach
 ธรรมชาติ ลักษณะองค์ประกอบ ประเภทและหน้าที่ของจิตตามหลัก
 พระพุทธศาสนาความสัมพันธ์ระหว่างจิตกับกาย ตามที่ปรากฏในอภิธรรมปิฎก
 General characteristics of mind, analysis of the relation between mind and
 body as appeared in Abhidhamma.
- PH 1009 **ศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์** 3(3-0-6)
Education in Buddhist Approach
 ปรัชญา การจัดการศึกษา นโยบายการศึกษา จิตวิทยาการเรียนรู้ การวัดและการ
 ประเมินผล การศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์
 Philosophy, principles, curriculum and testing and estimation of the
 result of education on the method of the Buddhism.
- PH 1010 **สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์** 3(3-0-6)
Sociology in Buddhist Approach
 ความหมาย ขอบเขต และวิธีการของสังคมวิทยา สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์
 เปรียบเทียบกับแนวความคิดพื้นฐานทางสังคมวิทยาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การแบ่งช่วงชั้นทางสังคม
 สถาบันทางสังคมปัญหาทางสังคมและการแก้ปัญหาทางสังคม
 The meaning, scope, and method of sociology, sociology in
 Buddhist approach compared with the way of social fundamental thought on the social
 change, social classification, social institute and social problems.
- PH 1011 **เศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์** 3(3-0-6)
Economics in Buddhist Approach
 ทรรศนะทั่วไปทางเศรษฐศาสตร์เศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์ว่าด้วยการผลิต
 การบริโภค วิภาคกรรม ระบบเศรษฐกิจ นโยบายเศรษฐกิจ การลงทุน การออมทรัพย์และการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ
 General view on economics, economics in Buddhist approach on
 the production, consumption, Vibhagakamma (Division of income), economic system,
 economic policy, investment, saving and solution of the economic problems.
- PH 1012 **รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์** 3(3-0-6)
Politics in Buddhist Approach
 ความหมาย ขอบเขต และวิธีการของรัฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์ที่
 ปรากฏในพระไตรปิฎก โดยเฉพาะในพระวินัยปิฎกและพระสุตตันตปิฎก แนวความคิดพื้นฐานทางรัฐศาสตร์
 เปรียบเทียบกับแนวพุทธศาสตร์ ประชาธิปไตยในพุทธศาสตร์

The meaning, scope and method of politics, politics in Buddhist approach from Tipitaka, particular Vinayapitaka and Suttantapitaka, concept on the basis of politics by comparison with Buddhism, democracy in Buddhism.

PH 1013 **มงคลสูตรศึกษาเพื่อการพัฒนา** **3(3-0-6)**
Mangalattadipani Studies for Development
 แนวความคิด เนื้อหาสาระ หลักธรรม คำสอนในมงคลัตถทีปนี การนำไปประยุกต์ใช้
 ในการพัฒนาชีวิตและสังคมได้อย่างเหมาะสม
 The method of thought, the essence, Dhamma principle, teachings in
 Mangaladipani and application of one's life and society development.

PH 1014 **มิลินทปัญหา** **3(3-0-6)**
Questions of King Milinda
 ประวัติ หลักคำสอนของพระพุทธศาสนา และวิธีการสนทนาโต้ตอบระหว่างพระ
 เจ้ามิลินท์และพระนาคเสนในคัมภีร์ มิลินทปัญหา สามารถนำหลักการไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่
 พระพุทธศาสนาได้
 History of Buddhist teaching and the conversation between KING
 MILINDA and NAGASENA THERA in MILINDAPANHA scripture (Questions of King Milinda) to be
 able to apply those principles in the extension of the Buddhism.

PH 1015 **ภาษาอังกฤษสำหรับพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา** **3(3-0-6)**
English for Buddhist Studies for Development
 ธรรมะและการพัฒนาด้วยภาษาอังกฤษ การอธิบายธรรมะกับการพัฒนาด้วย
 ภาษาอังกฤษพร้อมทั้งศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับธรรมะและการพัฒนา
 Dhamma and development in English, the explanation of Dhamma
 and development in English including English vocabularies on Dhamma and development

PH 1016 **ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา** **3(3-0-6)**
Research Methodology on Buddhist Studies for Development
 ระเบียบวิธีวิจัย การสุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การ
 ตีความหมายข้อมูล การสรุปผลของงานวิจัย การนำเสนอผลงานวิจัย และการนำวิธีวิจัยมาใช้ในการศึกษา
 ค้นคว้าเพื่อพัฒนาด้านสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม
 Research methodology, random sample, collection of data, analysis
 of data, interpretation of data, summary of the result of research, the proposal of the result
 of research and the application of the research methodology for social, religion and cultural
 development.

- PH 1017 พระพุทธศาสนากับโลกปัจจุบัน 3(3-0-6)**
Buddhism and the Present World
 บทบาทและสถานภาพของพระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน บทบาทขององค์กรและบุคลากรพระพุทธรศาสนาการตีความคำสอนของพระพุทธศาสนา ปัญหาที่เกิดขึ้นในวงการพระพุทธศาสนา ปัญหาภายนอกที่มีผลกระทบต่อความเจริญและความเสื่อมของพระพุทธศาสนาและพระพุทธศาสนาในบริบทอาเซียน
 The role and the status of Buddhism in the present world, the role of the organization and the Buddhist personnel, the interpretation of Buddhist teachings, the problem arising in the Buddhist circle and the external problem with the impact to the growth and decline of the Buddhism.
- PH 1018 พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ 3(3-0-6)**
Buddhism and Science
 เปรียบเทียบระบบการแสวงหาความจริงของพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์และความสอดคล้องกันระหว่างพระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ในแง่มุมต่าง ๆ
 Comparison of the system of seeking truth of the Buddhism and science and the agreement of the Buddhism and science in the different aspects.
- PH1019 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนวพุทธศาสตร์ 3(3-0-6)**
Human Resources Development on Buddhist Concept
 แนวความคิด ทฤษฎี และหลักการในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติของบุคคล การจูงใจ ขวัญกำลังใจและความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การติดต่อสื่อสารในการทำงาน การนำหลักจิตวิทยามาประยุกต์ใช้ในการสรรหาคัดเลือกบุคคล การประเมินผลงาน การวิเคราะห์งานและการฝึกอบรม ตลอดจนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในภาครัฐ ภาคธุรกิจและเอกชน และการนำหลักพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้
 The concept, theory and principles in human resources development, psychology dealing with natures of personnel, motivation, morale and satisfaction, interpersonal relation, communication at work, introduction of psychological principles for application in personnel selection, assessment, work analysis and training as well as human resources management in business and private sectors and application of Buddhist Principles.
- PH 1020 พุทธจริยศาสตร์เพื่อการพัฒนา 3(3-0-6)**
Buddhist Ethics for Development
 พุทธศาสตร์และจริยศาสตร์คืออะไร ความสัมพันธ์ของพุทธจริยศาสตร์เพื่อการพัฒนา กับศาสตร์อื่น ๆ รากฐานทางจิตวิทยาของพุทธจริยศาสตร์ ความรู้สึกลทางศีลธรรม การตัดสินใจ

ศีลธรรม กฎภายนอกที่เป็นมาตรฐานแห่งศีลธรรม แนวคิดเรื่องสุขนิยม ประโยชน์นิยม สามัญสำนึก เหตุผลนิยม จริยศาสตร์ว่าด้วยเรื่องบุคลิกภาพ ว่าด้วยเรื่องลักษณะพื้นฐานของสภาพบังคับทางศีลธรรม ว่าด้วยเรื่องพันธกรณีทางศีลธรรม ปัจเจกชนและสังคมว่าด้วยเรื่องสิทธิและหน้าที่ คุณธรรม และพุทธจริยศาสตร์ เพื่อการพัฒนาในอุดมคติทางพุทธศาสนา

What the Buddhist Studies and Ethics are, the relationship of Buddhist ethics for development and other sciences, psychological base on Buddhist ethics, Moral sense, Moral judgment, external rules that are moral standards, concepts of happiness, popularity, benefits, popularity, common sense, rationalism, ethics in personality, regarding the basic characteristics of moral, conditions on moral, individuals and societies on the rights and duties of morality and Buddhist ethics for the development of Buddhist ideals.

PH 1021 การโค้ชชีวิตและการปฏิบัติงานตามหลักพุทธศาสตร์ 3(3-0-6)

Life and Performance Coaching on the Buddhist Concept

การพัฒนาทรัพยากรบุคคล การสร้างแรงบันดาลใจให้บรรลุเป้าหมายชีวิต การเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถของบุคคลในการปฏิบัติงาน ตามหลักภavana 4 อริยวัฑฒิธรรม 5 และหลักไตรสิกขา

Personel development, inspirtation creation of successful life and performance, personel' s potential and ability in Poformance based on Bavana 4, Ariyawatthidhamma 5 and Trisikkha.

PH 1022 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธศาสตร์ 3(3-0-6)

Efficiency Economics on the Buddhist Concept

ความหมายและความสำคัญ ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักธรรมอันเป็นหลักการแห่งเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธ หลักธรรมอันเป็นวิธีการแห่งเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธ หลักธรรมอันเป็นแนวปฏิบัติการแห่งเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธ หลักการครอบครัวเข้มแข็งตามแนวพุทธ หลักการสังคมเข้มแข็งตามแนวพุทธ

The meaning and significance of Efficiency economics, principle of Efficiency Economics on the Buddhist concept, principle of mean of Efficiency Economics on the Buddhist concept, principle of practice of Efficiency Economics on the Buddhist concept, principle of stable family, principle of permanent organization on the Buddhist concept.

PH 1023 พิธีกรรมในพระพุทธศาสนา 3(3-0-6)

Ceremonies in Buddhism

ความหมาย ความสำคัญของพิธีกรรมในพระพุทธศาสนา พิธีกรรมในการบำเพ็ญทาน พิธีกรรมในการบำเพ็ญศีล พิธีกรรมในการบำเพ็ญภavana พิธีกรรมการทอดกฐิน พิธีกรรมการบรรพชาอุปสมบท พิธีกรรมการผูกพัทธสีมาฝังลูกนิมิต พิธีกรรมการบำเพ็ญกุศลอื่น ๆ ที่ควรรู้ควรทราบ

Meaning and significance of Buddhist Ceremonies, charity ceremony, precept-observation ceremony, mind-development ceremony, kathina ceremony, ordination ceremony, ceremony of boundary demarcation, other significant ceremonies of Buddhism.

PH 1024 **การพัฒนาจิตในพระไตรปิฎก** 3(3-0-6)

Mind Development in Tipitaka

รูปแบบขั้นตอน การพัฒนาจิตที่มาจากในพระไตรปิฎก รวมทั้งการฝึกพัฒนาจิตใจตามรูปแบบของสำนักต่าง ๆ ที่โดดเด่นในประเทศไทย เช่น สำนักอานาปานสติ สำนักอานาปานสติภาวนา พุทโธ สำนักยุบหนอ พองหนอ สำนักเคลื่อนไหวก่อน เป็นต้น เพื่อการพัฒนาจิตใจนี้ขยายไปสู่สังคมและสามารถปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

Formats and steps of mental development in the Tripitaka, and training for mind development according to the format of various offices to propagate to society and the application them in daily life.

PH1025 **วัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา** 3(3-0-6)

Local Culture for Development

รูปแบบวัฒนธรรมของชุมชนต่าง ๆ ประเพณีนิยม วิถีประชา ปทัสฐาน อารยธรรม สื่อพื้นบ้าน ที่สืบทอดกันต่อมา วิเคราะห์ขนบธรรมเนียมประเพณี ศาสนา ที่จะเป็นปัญหาต่อการพัฒนา หาวิธีแก้ไข โดยอาศัยหลักแห่งกาลยามิตร ใช้ความละมุนละม่อม ในการขัดเกลาชุมชนนั้น ๆ ได้พัฒนาไปในทางที่เจริญยิ่งขึ้น

Cultural formats of various communities, traditions, people ways of lives, standard, civilization, indigenous media succeeded from on generation to the next. Analysis of tradition, custom, religion which is likely to be problematic to the development, seeking for method for resolution based on the principles of good friendship, using humble amiability in shaping such a community to develop in a more prosperous direction.

PH1026 **สุขภาวะทางสังคมตามแนวพุทธศาสตร์** 3(3-0-6)

The Buddhist Concept of Social Health

หลักการทางพุทธศาสนา ที่เน้นมิติการพัฒนาทางสังคม ระบบโครงสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคม บทบาทหน้าที่ของคนในสังคม การอยู่ร่วมกันในมิติทางพุทธศาสนา โดยเน้นการจัดทำเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสุขชุมชนตามแนวทางพุทธศาสนา กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ยกกระดับสู่การพัฒนาสังคมให้ร่วมเย็นเป็นสุข

Buddhist principles with emphasis on the dimension of social development on the structural system on creation of relations of the people in the society, the roles and duties of the people in the society, mutual living in Buddhist dimension with

emphasis on preparation of goals, community happiness indicators according to Buddhist guidance, participatory process of local communities, upgrading social development for peace and happiness.

3) หมวดวิชาฝึกประสบการณ์ 6 หน่วยกิต

PH 1027

การฝึกภาคสนาม

6(270)

Field experience

ศึกษาการปฏิบัติงานในสถานที่ฝึกงานที่เหมาะสมในลักษณะพนักงานชั่วคราวตามโครงการที่ได้รับมอบหมายตลอดจนการจัดทำรายงานและการนำเสนอ

To study on the work training in suitable workplace as a temporary employee according to the assigned project including report writing and presentations.

4) หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต

นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ไม่น้อยกว่าจำนวน 6 หน่วยกิต โดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยศึกษามาแล้ว ตามความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชา นั้น ๆ

3.2 อาจารย์ผู้สอน

3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ต.พระสิงห์ อ.เมือง

จ.เชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อ-ฉายา-นามสกุล	ตำแหน่งวิชาการ	คุณวุฒิสถาวิชาเอก	สำเร็จจาก	ปีที่จบ
1	พระครูวินัยธรสัญญา ญาณวีโร (ทิพย์โอสถ)	อาจารย์	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2562
			ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2550
			ศน.บ. (พุทธศาสตร์)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2545
2	พระมหาปยุตต์สมบัติ ปภากรโร (บุญเรือง)	อาจารย์	ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา)	ม.ธรรมศาสตร์	2544
			ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2540
3	พระมหาเจริญ กตปุญโญ (กระพิลลา)	อาจารย์	ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2556
			ศน.บ. (พุทธศาสตร์)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2549
4	นายสมิตไธโร อภิวัฒน์อมรกุล	อาจารย์	ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา)	ม.ธรรมศาสตร์	2551
			ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2540
5	นายกมล บุตรชารี	อาจารย์	ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2559
			ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2520

มคอ. 2. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา หลักสูตรปรับปรุง 2563

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จ.เชียงใหม่

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงานหรือสหกิจศึกษา)

ฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

- 4.1.1 มีความรู้และทักษะด้านการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ
- 4.1.2 มีทักษะการทำงานด้านการวางแผน การจัดการ และการติดต่อสื่อสาร
- 4.1.3 มีการพัฒนาด้านมนุษยสัมพันธ์ คุณธรรม จรรยาบรรณ จริยธรรมและการทำงานเป็นทีม

4.2 ช่วงเวลา

การฝึกปฏิบัติตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยว่าด้วยสหกิจศึกษา พ.ศ. 2559 สถานประกอบการ ที่ดำเนินการเกี่ยวกับสาระประโยชน์ หน่วยงานอื่นๆ หรือสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยปฏิบัติในภาคการศึกษาที่ 2 ชั้นปีที่ 4 ระยะเวลารวม 270 ชั่วโมง ($45 \times 6 = 270$ ชั่วโมง)

4.3 การจัดเวลาและตารางสอน

วันจันทร์-วันศุกร์ เวลาเป็นไปตามตารางเรียนตารางสอนที่มหาวิทยาลัยกำหนด

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย (ถ้ามี)

- ไม่มี

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

ระบุคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาที่เป็นความคาดหวังหรือเป้าหมายเฉพาะของหลักสูตรนี้ พร้อมทั้งระบุกลยุทธ์หรือกิจกรรมการดำเนินการที่จะส่งผลให้เกิดคุณลักษณะพิเศษดังกล่าว

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมการดำเนินการ
1.1 ความคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์	กลยุทธ์หรือกิจกรรมการดำเนินการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ ด้วยการเรียนรู้ผ่านการทำงาน (Work-based Learning) การเรียนรู้ผ่านโครงการงาน (Project-based Learning) การเรียนรู้ผ่านการแก้ปัญหา (Problem-based Learning) การเรียนรู้ผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือวิจัย (Research-based Learning) การเรียนรู้ผ่านการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ การเรียนรู้แบบขั้นบันได เช่น การตั้งประเด็นคำถาม/สมมติฐาน (Learning to Question) การสืบค้นความรู้จากแหล่งเรียนรู้และสารสนเทศ (Learning to Search) การสรุปองค์ความรู้ (Learning to Construct) การสื่อสารและการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ (Learning to Communicate) การบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Learning to Serve)
1.2 ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	-จัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติและสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า -จัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร เพื่อการประชาสัมพันธ์ นำเสนองานวิชาการต่อสังคม -มอบงานให้นักศึกษาค้นคว้าผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์ -ให้อาจารย์และนักศึกษามีปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้ผ่านโปรแกรมคอมพิวเตอร์
1.3 ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ	- จัดโครงการสอนเสริมภาษาอังกฤษ - รายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาเป็นการฝึกให้นักศึกษาใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน - ฝึกฝนการอ่านวารสารวิชาการภาษาอังกฤษสอดแทรกตามรายวิชาต่าง ๆ
1.4 การวางแผนการทำงาน การติดต่อสื่อสาร การทำงานร่วมกัน มีมนุษยสัมพันธ์ คุณธรรม จรรยาบรรณและจริยธรรม	- จัดการเรียนการสอนโดยแบ่งนักศึกษาทำงานกันเป็นกลุ่มหรือส่งนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติงานสถานปฏิบัติธรรม หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อเรียนรู้การวางแผนการทำงาน ทำงานร่วมกัน การทำงานเป็นทีม การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรม จรรยาบรรณ จริยธรรม - มีการสอดแทรกคุณธรรม จรรยาบรรณและจริยธรรมตามรายวิชาต่าง ๆ

	- ส่งเสริมการวางแผนการทำงาน ทำงานร่วมกัน การทำงานเป็นทีม การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีคุณธรรม จรรยาบรรณ จริยธรรม - มีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยดูแล เอาใจใส่ ให้คำแนะนำและคำปรึกษาต่างๆ - นักศึกษามีโอกาสร่วมทำงานบริการให้กับชุมชนในโครงการต่าง ๆ

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 หมวดศึกษาทั่วไป

2.1.1 คุณธรรมจริยธรรม

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1) มีหลักธรรมในการดำเนินชีวิต 2) มีวินัย เคารพในกฎหมายและสิทธิของคนอื่น ๆ 3) มีจิตใจเสียสละ ประพฤติตนเกื้อกูลต่อสังคม	1) มีการสอนสอดแทรกหลักธรรมและปลูกฝังความมีระเบียบวินัย 2) มีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ 3) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม	1) ประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนที่มีการใช้หลักธรรมกับชีวิตและความมีระเบียบวินัย 2) ประเมินการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม 3) ประเมินความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ และงานที่มอบหมาย

2.1.2 ความรู้

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1) รู้จักกฎหมายทางสังคม เคารพกฎหมาย และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง 2) มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ และการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด 3) เข้าใจในหลักเกณฑ์ธรรมชาติของมนุษย์ สังคม และสิ่งแวดล้อม 4) ตระหนักรู้ในคุณค่าของศิลปะ ภาษาและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ 5) รู้หลักการดำเนินชีวิตตามแนวทางพระพุทธศาสนา	1) การบรรยายที่ ผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอด 2) การมอบหมายงานศึกษาค้นคว้า และการนำเสนอผลงานจากการค้นคว้า 3) การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และประชุมสัมมนา 4) จัดประสบการณ์เรียนรู้แบบบูรณาการสาระความรู้ทุกรายวิชาผ่านเวทีกิจกรรมสรุปบทเรียนในรูปแบบของนิทรรศการ ละครเวที หรือกิจกรรมตลาดนัดวิชาการ	1) ประเมินผลการเรียนรู้โดยการสอบ ทดสอบ ทดลองปฏิบัติ การนำเสนอ ผลงานจากการศึกษาค้นคว้า การใช้สื่อ และประเมินความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรม 2) ประเมินพฤติกรรมที่ผ่านการเรียนรู้ ความมีระเบียบวินัย และการเคารพกฎหมาย 3) ประเมินการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบในกิจกรรม

2.1.3 ทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1) ฉลาดรู้ที่จะปฏิบัติตนให้เกื้อกูลต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม 2) วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์และสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม 3) ฉลาดรู้ที่จะแสวงหาแนวทางการทำงานและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขและสร้างสรรค์ 4) ฉลาดรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษางานและการติดต่อสื่อสาร	1) ฝึกการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผลผ่านกิจกรรมและสถานการณ์จริง 2) มอบหมายให้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ศาสนา กิจกรรมวิชาการและการศึกษาดูงาน 3) จัดเวทีสรุปทบทเรียนในแต่ละกิจกรรมที่มอบหมาย	1) ประเมินกิจกรรม 2) สังเกตพฤติกรรม การกระทำ และการแสดงออก 3) ประเมินการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการติดต่อสื่อสาร

2.1.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1) มีภาวะผู้นำ รู้จักการใช้เหตุผลวางตนได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะ 2) มีความเสียสละ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม 3) มีการสอดส่อง และป้องกันไม่ให้เกิดการประพฤตินิยมชอปปองค์กรและสังคม 4) รู้จักวางแผนในการทำงาน และดำเนินตามแผนที่ได้วางไว้	1) กำหนดวิธีการเรียนการสอนโดยเน้นการเรียนรู้แบบเป็นกลุ่ม 2) จัดให้มีกิจกรรมสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม 3) จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	1) ประเมินผลจากการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมในกลุ่ม 2) ให้นักศึกษาประเมินตนเองและเพื่อนร่วมชั้นเรียน 3) อาจารย์ผู้สอนมีการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน

2.1.5 ทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1) มีความสามารถจัดกลุ่มความรู้และคิดวิเคราะห์ข้อมูลเชิงตัวเลขได้ 2) มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ การจัดเก็บ ประมวลผลข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลผ่านอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศได้ 3) มีความสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกรูปแบบการสื่อสารที่เหมาะสมสำหรับบุคคลที่แตกต่างกันได้	1) จัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า 2) มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์	1) ประเมินผลการเรียนรู้โดยอาจารย์ผู้สอน 2) ประเมินผลจากการศึกษาค้นคว้าผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์ 3) ประเมินการนำเสนอผลงานจากการค้นคว้าผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.2 กลุ่มวิชาเฉพาะ

2.2.1 คุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1) มีจิตสำนึกและตระหนักศึกษาในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางอาชีพ 2) มีวินัย ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม 3) มีจิตสาธารณะ รักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถาบัน และประเทศชาติ	1) มีการสอนในบางรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปและวิชาเฉพาะพระพุทธศาสนา 2) สอดแทรกกิจกรรมคุณธรรมและจริยธรรมในบางรายวิชาที่มีการเรียนการสอน 3) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม	1) ประเมินผลการเรียนตามรายวิชาและประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรม 2) ประเมินพฤติกรรมโดยเพื่อนนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน 3) ประเมินคุณลักษณะบัณฑิต โดยผู้ใช้บัณฑิต

2.2.2 ความรู้

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1) มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีสำคัญในสาขาวิชาพุทธพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา 2) มีทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ในสาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา สามารถปฏิบัติงานในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ 3) มีความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการใหม่ ๆ ในสาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา 4) ตระหนักศึกษาในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ 5) มีความรู้ด้านพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา	1) การสอนหลายรูปแบบในรายวิชาตามหลักสูตร ได้แก่ การบรรยาย อภิปราย การนำเสนอ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การเขียนรายงาน 2) การฝึกปฏิบัติ การฝึกงาน การได้ฝึกการทำงานเดี่ยวและเป็นกลุ่ม 3) การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และประชุมสัมมนาในโอกาสต่าง ๆ	1) ประเมินผลการเรียนรู้โดยการสอบ ทดสอบ ทดลองปฏิบัติ การนำเสนอผลงานจากการศึกษา ค้นคว้า และประเมินความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรม 2) ประเมินคุณลักษณะบัณฑิต โดยใช้บัณฑิต

2.2.3 ทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1) สามารถค้นหา ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการพัฒนาความรู้และการแก้ปัญหาทางอาชีพได้อย่างสร้างสรรค์	1) มอบหมายให้ทำรายงาน ทำโครงการ หรืองานวิจัยตามความสนใจของผู้เรียน	1) ประเมินรายงาน โครงการหรืองานวิจัยของผู้เรียน 2) ประเมินผลจากรายงานการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
2) สามารถคิดวิเคราะห์และริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ของตนในการแก้ปัญหาการทำงานได้ 3) สามารถวางแผนการทำงานและการบริหารจัดการงานได้	2) มอบหมายให้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม กิจกรรมวิชาการ และการศึกษาดูงาน 3) จัดเวทีสรุปบทเรียนในแต่ละกิจกรรมที่มอบหมาย 4) การนำเสนอผลงาน เพื่อรับการประเมินผลงาน นำไปสู่การปรับปรุงงานให้ถูกต้อง	3) ประเมินผลจากการนำเสนอผลงานผ่านเวทีสาธารณะและในชั้นเรียน 4) ประเมินคุณลักษณะบัณฑิต โดยใช้บัณฑิต

2.2.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1) มีภาวะผู้นำ รู้จักการใช้เหตุผลวางตนได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะ 2) มีความเสียสละ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม 3) มีการสอดส่อง และป้องกันไม่ให้เกิดการประพฤติมิชอบในองค์กรและสังคม	1) กำหนดวิธีการเรียนการสอนโดยเน้นการเรียนรู้แบบเป็นกลุ่ม 2) จัดให้มีกิจกรรมสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม 3) จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	1) ประเมินผลจากการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมในกลุ่ม 2) ให้นักศึกษาประเมินตนเองและเพื่อนร่วมชั้นเรียน 3) อาจารย์ผู้สอนมีการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน

2.2.5 ทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1) มีความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลขในชีวิตประจำวันและในการปฏิบัติงานในสาขาอาชีพได้ 2) มีทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์	1) มีวิชาคอมพิวเตอร์เพื่อการทำงานและเทคโนโลยีสารสนเทศและการเผยแพร่พระพุทธศาสนา นอกจากนี้ยังมีรายวิชาการเขียนวิธีวิจัยทางภาษาและรายวิชาสถิติเบื้องต้น และสอดแทรกตามรายวิชาต่าง ๆ	1) ประเมินผลการเรียนรู้จากการเรียนรายวิชา โดยการสอบข้อเขียน สอบภาคปฏิบัติ การทำ แบบฝึกหัด การทำรายงาน การนำเสนอผลงาน

ผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
3) มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การจัดเก็บและประมวลผลข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ	2) ฝึกการนำเสนอผลงานโดยเน้นความสำคัญของการใช้ภาษา และบุคลิกภาพ 3) มอบหมายงานค้นคว้าองค์ความรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบ e-learning การทดสอบความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย	2) ประเมินผลการเรียนรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย 3) สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักศึกษา

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

พิจารณาความเชื่อมโยงของผลการเรียนรู้ของหลักสูตรและของรายวิชา แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตร รับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ใดบ้าง โดยระบุว่าเป็นความรับผิดชอบหลัก หรือความรับผิดชอบรอง ทั้งนี้ ผลการเรียนรู้ดังตารางที่แนบ มีความหมายดังนี้

3.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

3.1.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

- 1) มีหลักธรรมในการดำเนินชีวิต
- 2) มีวินัย เคารพในกฎหมาย และสิทธิของคนอื่น ๆ
- 3) มีจิตใจเสียสละ ประพฤติตนเกื้อกูลต่อสังคม

3.1.2 ด้านความรู้

- 1) รู้จักกฎเกณฑ์ทางสังคม เคารพกฎหมาย และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง
- 2) มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ และการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 3) เข้าใจในหลักเกณฑ์ธรรมชาติของมนุษย์ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- 4) ตระหนักรู้ในคุณค่าของศิลปะ ภาษาและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ
- 5) รู้หลักการดำเนินชีวิตตามแนวทางพระพุทธศาสนา

3.1.3 ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) ฉลาดรู้ที่จะปฏิบัติตนให้เกื้อกูลต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
- 2) วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์และสภาวะการณ์ได้อย่างเหมาะสม

- 3) ฉลาดรู้ที่จะแสวงหาแนวทางการทำงานและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขและสร้างสรรค์
- 4) ฉลาดรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาการทำงานและการติดต่อสื่อสาร

3.1.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) มีภาวะผู้นำ รู้จักการใช้เหตุผล วางตนได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะ
- 2) มีความเสียสละ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม
- 3) มีการสอดส่อง และป้องกันไม่ให้เกิดการประพฤติมิชอบในองค์กรและสังคม
- 4) รู้จักวางแผนในการทำงาน และดำเนินตามแผนที่ได้วางไว้

3.1.5 ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) มีความสามารถจัดกลุ่มความรู้ และคิดวิเคราะห์ข้อมูลเชิงตัวเลขได้
- 2) มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ การจัดเก็บ ประมวลผลข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลผ่านอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศได้
- 3) มีความสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกใช้รูปแบบการสื่อสารที่เหมาะสม สำหรับบุคคลที่แตกต่างกันได้

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรรายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				ทักษะในการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลขฯ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์																			
รายวิชาบังคับเรียน																			
- GE1001 การต่อต้านการทุจริต	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
รายวิชาเลือกเรียน																			
- GE1002 ท้องถิ่นศึกษา	○	●	○	○	○	●	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
- GE1003 มนุษย์กับกฎหมาย	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
- GE1004 สันติศึกษา	○	●	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
- GE1005 การศึกษาเพื่อชีวิต	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
- GE1006 ไทยศึกษา	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
- GE1007 มนุษย์กับหน้าที่พลเมือง	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์																			
รายวิชาบังคับเรียน																			
- GE2001 มนุษย์กับการแสวงหาความรู้	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○

มคอ. 2. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา หลักสูตรปรับปรุง 2563

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จ.เชียงใหม่

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				ทักษะในการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลข		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3
รายวิชาเลือกเรียน																			
- GE2002 พุทธจริยธรรมศึกษา	●	●	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○
- GE2003 การวางแผนชีวิต	●	●	●	●	○	●	○	●	○	●	●	○	●	●	○	●	○	○	○
- GE2004 พุทธศิลป์และโบราณคดี	○	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○
- GE2005 จิตวิทยาชีวิต	●	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●
กลุ่มวิชาภาษา																			
รายวิชาบังคับเรียน																			
- GE3001 ภาษาไทย	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○
- GE3002 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○
- GE3003 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●
รายวิชาเลือกเรียน																			
- GE3004 การแปลอังกฤษ	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○
- GE3005 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการศึกษา	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○
- GE3006 ภาษาอาเซียนเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรม	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์																			
รายวิชาบังคับเรียน																			
- GE4001 สถิติเพื่อการวิจัย	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○

มคอ. 2. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา หลักสูตรปรับปรุง 2563

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จ.เชียงใหม่

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา				ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบต่อ				ทักษะในการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลขฯ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3
รายวิชาเลือกเรียน																			
- GE4002 คอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☒	☒	☐	☐
- GE4003 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒
- GE4004 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	☐	☒	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☒	☒	☐

3.2 หมวดวิชาเฉพาะ

3.2.1 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

- 1) มีจิตสำนึกและตระหนักศึกษาในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางอาชีพ
- 2) มีวินัย ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 3) มีจิตสาธารณะ รักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถาบัน และประเทศชาติ

3.2.2 ด้านความรู้

- 1) มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีสำคัญในสาขาวิชาพุทธพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา
- 2) มีทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ในสาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา สามารถปฏิบัติงานในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้
- 3) มีความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการใหม่ ๆ ในสาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา
- 4) ตระหนักศึกษาในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์
- 5) มีความรู้ด้านพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา

3.2.3 ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) สามารถค้นหา ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการพัฒนาความรู้และการแก้ปัญหาทางอาชีพได้อย่างสร้างสรรค์
- 2) สามารถคิดวิเคราะห์และริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ของตนในการแก้ปัญหาการทำงานได้
- 3) สามารถวางแผนการทำงานและการบริหารจัดการงานได้

3.2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) มีภาวะผู้นำ รู้จักการใช้เหตุผล วางตนได้อย่างถูกต้องตามกาลเทศะ
- 2) มีความเสียสละ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม
- 3) มีการสอดส่อง และป้องกันไม่ให้เกิดการประพฤติมิชอบในองค์กรและสังคม

3.2.5 ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) มีความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลขในชีวิตประจำวันและในการปฏิบัติงานในสาขาอาชีพได้
- 2) มีทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
- 3) มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชาหมวดวิชาเฉพาะ

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา			ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			ทักษะในการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลข		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1) หมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา																	
รายวิชาบังคับเรียน																	
- BU5001 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา	●	●	●	○	○	○	●	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○
- BU5002 พระไตรปิฎกศึกษา 1	○	●	●	●	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○
- BU5003 พระไตรปิฎกศึกษา 2	○	●	●	●	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○
- BU5004 พระไตรปิฎกศึกษา 3	○	●	●	●	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○
- BU5005 พุทธวิถีไทย	○	●	●	●	●	○	○	●	●	●	○	●	●	○	○	○	○
- BU5006 ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	○	●	○	●	○	○	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○
- BU5007 ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	○	●	○	●	○	○	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○
- BU5008 การปฏิบัติกรรมฐาน	●	●	○	●	○	●	●	●	○	●	○	●	○	○	○	○	○
รายวิชาเลือกเรียน																	
- BU5009 พระพุทธศาสนามหายาน	●	○	●	●	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○
- BU5010 ศาสนศึกษา	●	●	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●	○	○	○	○

มคอ. 2. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา หลักสูตรปรับปรุง 2563

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จ.เชียงใหม่

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา			ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			ทักษะในการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลข		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
- BU5011 ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	●	○	○	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	○	○	○	○
- BU5012 วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทย	○	●	○	○	●	○	○	●	●	○	-	○	●	○	○	○	○
- BU5013 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	○	●	●	○	●	●	○	●	●	○	○	○	●	○	●	○	●
- BU5014 พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	○	●	●	○	●	●	○	●	●	○	○	○	●	○	●	○	●
- BU5015 พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์	○	●	●	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	○	●	○	○
- BU5016 พระพุทธศาสนากับการพัฒนาแบบยั่งยืน	○	●	●	●	●	○	○	●	●	●	○	○	○	●	●	○	○
- BU5017 พระพุทธศาสนาในสังคมไทยร่วมสมัย	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	○	●	●	○	●	○	○
- BU5018 การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา	●	●	●	●	●	○	●	●	●	○	●	●	○	○	●	○	○
กลุ่มวิชาเอกพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา																	
รายวิชาบังคับเรียน																	
- PH1001 พุทธปรัชญาเถรวาท	○	●	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	●
- PH1002 พุทธปฏิภาน	○	●	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	●
- PH1003 วิสุทธิมรรค	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●
- PH1004 สัมมนาพระวินัยปิฎกศึกษา	○	●	○	○	○	●	●	●	○	●	○	●	●	●	○	○	●
- PH1005 สัมมนาพระสุตตันตปิฎกศึกษา	○	●	○	○	○	●	●	●	○	●	○	●	●	●	○	○	●
- PH1006 สัมมนาพระอภิธรรมปิฎกศึกษา	○	●	○	○	○	●	●	●	○	●	○	●	●	●	○	○	●

มคอ. 2. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา หลักสูตรปรับปรุง 2563

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จ.เชียงใหม่

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา			ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			ทักษะในการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลข		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
- PH1007 สัมมนาอรรถกถาพระไตรปิฎก	○	●	○	○	○	●	●	●	○	●	○	●	●	●	○	○	●
- PH1008 จิตวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์	○	●	○	●	○	●	○	●	○	○	●	●	○	●	○	○	●
- PH1009 ศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	○	●	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○	○	○
- PH1010 สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์	○	●	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○	○	○
- PH1011 เศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	○	●	○	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	○	○
- PH1012 รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	○	●	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●
- PH1013 มงคลสูตรศึกษา	○	●	○	●	●	○	●	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●
- PH1014 มลทินปัญหา	○	●	○	○	○	●	●	●	○	●	○	●	●	●	○	○	●
- PH1015 ภาษาอังกฤษสำหรับพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา	○	●	●	●	○	●	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	●
- PH1016 ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา	○	●	○	○	●	○	○	●	●	○	●	●	○	●	●	●	●
รายวิชาเอกเลือก																	
- PH1017 พระพุทธศาสนากับโลกปัจจุบัน	○	●	○	○	○	●	●	●	○	●	○	●	●	●	○	○	●
- PH1018 พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	○	●	○	○	○	●	●	●	○	●	○	●	●	●	○	○	●
- PH1019 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนวพุทธศาสตร์	○	●	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	●	○	○	●
- PH1020 พุทธจริยศาสตร์	○	●	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	●	●	○	○	●

มคอ. 2. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา หลักสูตรปรับปรุง 2563

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จ.เชียงใหม่

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้					ทักษะทางปัญญา			ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ			ทักษะในการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลขฯ		
	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3
- PH1021 การโค้ชชีวิตและการปฏิบัติงานตามหลักพุทธศาสตร์	○	●	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●
- PH1022 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพุทธศาสตร์	○	●	○	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	●	●
- PH1023 พิธีกรรมในพระพุทศาสนา	○	●	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	○	○	○
- PH1024 การพัฒนาจิตในพระไตรปิฎก	○	●	○	○	○	●	●	●	○	●	○	●	●	●	○	○	●
- PH1025 วัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา	○	●	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●
- PH1026 สุขภาวะทางสังคมตามแนวพุทธศาสตร์	○	●	●	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○	●	○	○	●
- PH1027 การฝึกภาคสนาม	●	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●	○	●	○	○	○	●

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน

เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยว่าด้วย
การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2559

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

กลยุทธ์ที่ใช้โดยปกติในการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร
ต้องทวนสอบผลสัมฤทธิ์อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา โดยมีวิธีดังนี้

2.1.1 การตรวจสอบการให้คะแนนจากกระดาษคำตอบข้อสอบของนักศึกษา การตัดเกรด
และงานที่รับมอบหมายให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยทั้งนี้ให้แต่งตั้งคณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์
ระดับหลักสูตรขึ้นมาตรวจประเมินรายวิชาที่มีผลการเรียนผิดปกติ

2.1.2 การประเมินหลักสูตรโดยนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

2.1.3 การประเมินภาควิชาและหลักสูตรโดยบุคลากรภายนอก

2.1.4 การรายงานเกี่ยวกับทักษะของบัณฑิตโดยผู้ใช้บัณฑิตการทวนสอบมาตรฐาน
บางส่วนอาจจะดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ที่มีความร่วมมือทางการศึกษา แต่จะมีกระบวนการ
อย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับรายละเอียดของการจัดการและควมมีประสิทธิภาพของการดำเนินการร่วมกัน

อย่างไรก็ตาม หลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนจะต้องรับผิดชอบในการทวนสอบมาตรฐาน
เพื่อให้มั่นใจว่าจะรักษามาตรฐานไว้ได้อย่างสม่ำเสมอ

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

2.2.1 มีการสำรวจการได้งานทำและการทำงานตรงสาขาของบัณฑิต

2.2.2 มีการสำรวจความสามารถในการเข้าศึกษาต่อในสถาบันที่เป็นที่ยอมรับทั้งในและ
ต่างประเทศ

2.2.3 มีการประเมินหลักสูตรทุกๆ 5 ปี โดยผู้ทรงคุณวุฒิผู้สอน บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตและ
กรรมการบริหารหลักสูตร

2.2.4 มีการประเมินบัณฑิตโดยผู้ใช้บัณฑิต

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

3.1 การสำเร็จการศึกษา

3.2.1 ต้องเรียนให้ครบหน่วยกิตที่ระบุไว้ตามหลักสูตร

3.2.2 ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00

3.2 เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2559

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

- 1.1 จัดหลักสูตรการอบรมสำหรับอาจารย์ใหม่ซึ่งอาจจัดขึ้นในระดับมหาวิทยาลัยหรือคณะ
- 1.2 การมอบหมายให้มืออาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่ให้คำแนะนำและเป็นพี่เลี้ยงในการจัดการเรียนการสอน
 - 1.3 การชี้แจงและแนะนำหลักสูตร รายวิชาในหลักสูตร
 - 1.4 การมอบหมายให้อาจารย์ใหม่ศึกษาค้นคว้า จัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอน ในหัวข้อหนึ่งหรือหลายหัวข้อที่อาจารย์ใหม่มีความรู้และถนัด เพื่อทดลองทำการสอนภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาหรือประธานหลักสูตร
 - 1.5 การกำหนดให้อาจารย์ใหม่เข้าร่วมสังเกตการณ์การสอนของอาจารย์ในหลักสูตร

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่อาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

2.1.1 กำหนดให้อาจารย์ต้องเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล ตามความต้องการของอาจารย์และเป็นไปตามนโยบายของมหาวิทยาลัย ซึ่งมหาวิทยาลัยมีการเปิดหลักสูตรอบรมเพื่อพัฒนาอาจารย์ในหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การผลิตผลงานทางวิชาการ เป็นประจำทุกปี

2.1.2 การจัดให้มีการสอนแบบเป็นทีม ซึ่งจะส่งเสริมโอกาสให้อาจารย์ได้มีประสบการณ์การสอนร่วมกับคนอื่น รวมถึงการมีโอกาสได้เป็นผู้รับผิดชอบบรรยายวิชา ผู้ประสานงาน และผู้ร่วมทีมการสอน

2.1.3 การส่งเสริมหรือสร้างโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนระหว่างอาจารย์ในหลักสูตร หรือทำวิจัยการเรียนการสอนที่สามารถนำไปเผยแพร่ในการประชุมวิชาการที่มีการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาเดียวกันของหลายๆ สถาบัน

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ

2.2.1 การส่งเสริมให้อาจารย์เข้าร่วมการอบรม การประชุมสัมมนาในสาขาวิชาการที่จัดทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2.2.2 การส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการในรูปแบบต่างๆ และการนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการในสาขาวิชาการอย่างน้อยให้มีผลงานการเขียนหรือการนำเสนอปีละ 1 เรื่อง

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การกำกับมาตรฐาน

หลักสูตรมีการดำเนินงานเกี่ยวกับอาจารย์ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ดังนี้

1.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

กำหนดให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจำนวน 5 คน มีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง มีทำหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร

1.2 อาจารย์ประจำหลักสูตร

กำหนดให้อาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย 1 รายการในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง

1.3 การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด

การปรับปรุงหลักสูตรต้องไม่เกิน 5 ปี จะต้องปรับปรุงให้เสร็จและอนุมัติ/ ให้ความเห็นชอบโดยสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้หลักสูตรใช้งานในปีที่ 6 โดยมีระบบและกลไก ดังนี้

1.3.1 วางแผนพัฒนาหลักสูตร

- (1) รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลจากวางแผนและให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร
- (2) ศึกษาเอกสาร กฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตร
- (3) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร

1.3.2 ยกร่างหลักสูตร

- (1) ดำเนินการจัดทำรายละเอียดของร่างหลักสูตร
- (2) วิพากษ์หลักสูตร

1.3.3 พิจารณาอนุมัติการเปิดหลักสูตร

- (1) นำสรุปผลการออกแบบระบบการเปิดหลักสูตรการศึกษา เข้าพิจารณาเพื่ออนุมัติการเปิดหลักสูตรต่อสภาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- (2) นำเสนอหลักสูตรต่อ สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อรับทราบการเปิดหลักสูตร
- (3) นำเสนอหลักสูตรต่อ สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่ออนุมัติการเปิดหลักสูตรเสนอหลักสูตรต่อ สกอ.
- (4) เสนอหลักสูตรต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

1.3.4 ประกาศใช้หลักสูตร

- (1) สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พิจารณาเห็นชอบการเปิดใช้หลักสูตร
- (2) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประชาสัมพันธ์และเตรียมความพร้อมในการนำหลักสูตรไปใช้

1.3.5 นำหลักสูตรไปใช้

- (1) ประชุมชี้แจงอาจารย์เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเปิดหลักสูตร
- (2) ดำเนินการใช้หลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตร

1.3.6 การกำกับ/ ติดตามการใช้หลักสูตร

- (1) กำกับติดตามการใช้หลักสูตรและประเมินผลการใช้หลักสูตร
- (2) สรุปผลปัญหา อุปสรรค ในการใช้หลักสูตร

1.3.7 การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร

- (1) วางแผน เสนอแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร นำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการสภาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อเสนอแผนการปรับปรุงหลักสูตรต่อคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

1.3.8 ประเมินกระบวนการ

- (1) มีการประชุม/ ประเมินผล การประเมินการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนเพื่อนำไปปรับปรุงระบบ

1.3.9 จัดการความรู้

- (1) ถอดบทเรียน/ จัดการความรู้ตามกระบวนการจัดการความรู้

1.3.10 จัดทำแนวปฏิบัติที่ดี

- (1) มีผลการปฏิบัติที่ดีมากกว่า 1 วงรอบมา จัดทำเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาหลักสูตร

1.4 การดำเนินงานให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร คณะกรรมการบริหารหลักสูตรดำเนินงานให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน เพื่อการประกันคุณภาพหลักสูตร และการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2. บัณฑิต

จัดให้มีการผลิตบัณฑิต หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพมีคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 คือเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการ

ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งร่างกายและจิตใจมีความสำนึกและความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองและพลโลก และมีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ดังนี้

2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

- มีการกำหนดทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพเป็นมาตรฐานเฉพาะด้าน ครอบคลุมผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน

2.2 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

- โดยสำรวจจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ได้งานทำหรือมีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำภายในระยะเวลา 1 ปี นับจากวันที่สำเร็จการศึกษา

3. นักศึกษา

การประกันคุณภาพหลักสูตรในองค์ประกอบด้านนักศึกษาเริ่มดำเนินการตั้งแต่ระบบการรับนักศึกษาการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาภายใต้การดำเนินการดังกล่าวให้พิจารณาจากตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

3.1 การรับนักศึกษา

- มีระบบและกลไกการรับนักศึกษา
- มีการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา

3.2 การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา

- มีการควบคุมการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษาปริญญาตรี
- มีการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา

- มีการทำรายงานการคงอยู่ของนักศึกษา
- มีการทำบัญชีรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษา
- มีการสำรวจความพึงพอใจและผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา

4. อาจารย์

4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์

- มีระบบการรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีระบบการบริหารอาจารย์
- มีระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์

4.2 คุณภาพอาจารย์

- มีแผนการพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตรให้มีคุณวุฒิปัญญาเอก
- มีระบบการพัฒนาผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
- มีการส่งเสริมให้อาจารย์ประจำหลักสูตรมีผลงานทางวิชาการ

4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์

- มีการรายงานการคงอยู่ของอาจารย์
- มีการประเมินความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการบริหารหลักสูตรและมีการรายงานผลการดำเนินงาน

5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผลผู้เรียน

5.1 สารระของรายวิชาในหลักสูตร

- มีการออกแบบหลักสูตรและสารระรายวิชาในหลักสูตร
- มีระบบกลไกการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตอบสนองความต้องการของสังคมและสอดคล้องตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย

5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

- มีการกำหนดผู้สอน
- มีการประชุมวางแผนเตรียมอาจารย์ก่อนการเรียนการสอนและการกำหนดผู้สอนให้เป็นไปตามหลักสูตร
- มีระบบการกำกับติดตามและตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนรู้ (มคอ.3 และ มคอ.4) และการจัดการเรียนการสอน
- มีการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีที่มีการบูรณาการกับการวิจัย การบริการวิชาการทางสังคมและการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

5.3 การประเมินผู้เรียน

- มีการประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552
- มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
- มีการกำกับประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตร (มคอ.5 มคอ.6 และ มคอ.7)

5.4 ผลการดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

- มีผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่ปรากฏในหลักสูตร (มคอ.2) หมวดที่ 7 ข้อ 7 ที่หลักสูตรแต่ละหลักสูตรดำเนินงานได้ในแต่ละปีการศึกษา อาจารย์ประจำหลักสูตรจะเป็นผู้รายงานผลการดำเนินงานประจำปีในแบบรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7)

6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

- มีระบบการดำเนินงานของคณะศาสนาและปรัชญา โดยมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตร เพื่อให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ที่พักของนักศึกษา และมีห้องให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา
- มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนเช่น มีห้องสมุด มีระบบสืบค้นหนังสือ
- มีกระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
- มีระบบการดำเนินงานของคณะศาสนาและปรัชญา โดยมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตร เพื่อให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ที่พักของนักศึกษา และมีห้องให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา
- มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนเช่น มีห้องสมุด มีระบบสืบค้นหนังสือ

มคอ. 2. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา หลักสูตรปรับปรุง 2563

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จ.เชียงใหม่

- มีชมรม Monk chat club เพื่อศึกษาเรียนรู้แลกเปลี่ยนด้านภาษา วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรมกับชาวต่างชาติ
- มีโบราณสถาน วัดวาอาราม ศูนย์การศึกษาเรียนรู้ทางวัฒนธรรม เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ
- มีนักปราชญ์ท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมให้ข้อมูลเป็นที่ปรึกษาเรียนรู้
- มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม เพื่อตอบประเด็นการเรียนรู้ในความแตกต่าง
- มีกระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

หลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์ มีตัวบ่งชี้ที่ 1 - 5 ต้องมีผลดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี และมีจำนวนตัวบ่งชี้ (ตัวบ่งชี้ที่ 6 - 12) ที่มีผลดำเนินการบรรลุเป้าหมายไม่น้อยกว่า 80% ของตัวบ่งชี้รวม โดยพิจารณาจากจำนวนตัวบ่งชี้บังคับและตัวบ่งชี้รวมในแต่ละปี ดังนี้

ลำดับ	ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
1.	อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และ ทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	×	×	×	×	×
2.	มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่ สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี)	×	×	×	×	×
3.	มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของ ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละ ภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	×	×	×	×	×
4.	จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และ รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอน ให้ครบทุกรายวิชา	×	×	×	×	×
5.	จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตาม แบบ มคอ.7 ภายใน 60วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	×	×	×	×	×
6.	มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ของนักศึกษาตาม มาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดในมคอ.3 และ	×	×	×	×	×

	มคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา					
7.	มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว		×	×	×	×
8.	อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	×	×	×	×	×
9.	อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	×	×	×	×	×
10.	จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	×	×	×	×	×
11.	ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0				×	×
12.	ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0					×
	ตัวบ่งชี้บังคับ (ข้อที่)	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5
	ตัวบ่งชี้ต้องผ่านรวม (ข้อ)	9	10	10	11	12

หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

1.1.1 การประชุมร่วมของอาจารย์ในกลุ่มวิชาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ขอคำแนะนำ ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่มีความรู้และประสบการณ์หรือเพื่อนร่วมงาน

1.1.2 การแลกเปลี่ยนโดยสนทนากับนักศึกษา เพื่อสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนในช่วงของการเรียนแต่ละรายวิชา

1.1.3 การประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เปรียบเทียบพัฒนาการหรือความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการใช้กลยุทธ์การสอนที่แตกต่างกัน

1.1.4 การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อประเมินภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชา

1.1.5 การประเมินรายวิชาออนไลน์ของสำนักศึกษาทะเบียนและประมวลผล

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

1.2.1 การประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษาทุกภาคการศึกษา ตามระบบของคณะฯ และมหาวิทยาลัย

1.2.2 การประเมินการสอนของอาจารย์โดยหัวหน้าภาควิชา หรือเพื่อนร่วมงาน ตามระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของอาจารย์/ พนักงานสายผู้สอน

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

2.1 การประเมินหลักสูตร โดยนักศึกษาปัจจุบันและอาจารย์ เพื่อนำข้อมูลมาทบทวนและปรับปรุงการจัดการแผนการเรียนการจัดการเรียนการสอนและเนื้อหาวิชาที่อาจซ้ำซ้อน ไม่ทันสมัยยาก/ง่ายเป็นต้น

2.2 การประเมินหลักสูตรโดยศิษย์เก่า เพื่อติดตามผลการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาในหลักสูตรไปใช้ในการทำงาน

2.3 การประเมินผลโดยผู้ใช้บัณฑิต เพื่อสำรวจความพึงพอใจและความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ใช้บัณฑิต เกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตที่จบจากหลักสูตรนี้

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

การประเมินผลการจัดการหลักสูตร ซึ่งเป็นไปตามระบบการประเมินผลการจัดการหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งดำเนินการทุกสิ้นปีการศึกษา มีเกณฑ์การประเมินประกอบด้วย 13 ตัวบ่งชี้ของ สกอ. งานที่ระบุในหมวดจะต้องผ่านเกณฑ์ 4 ข้อในด้านการกำกับมาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด โดย สกอ. คณะกรรมการประเมินอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาอย่างน้อย 1 คน ที่ได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยโดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน1	คะแนน2	คะแนน3
มีการดำเนินการครบ 4 ข้อ ตาม ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	มีการดำเนินการครบ 13 ข้อตาม ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	มีการดำเนินการครบทุกข้อ

ทั้งนี้มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยแสดงการปรับปรุงดัชนี
ด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยทุก ๆ 3 ปี และมีการประเมินเพื่อ
พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 5 ปี

4. การทบทวนผลการประเมินหลักสูตรวางแผนปรับปรุงหลักสูตร และแผนกลยุทธ์การสอน

4.1 อาจารย์ประจำวิชา อาจารย์ผู้สอนนำผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดย
นักศึกษาผู้บังคับบัญชา และหรือเพื่อนร่วมงานแล้วแต่กรณีมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
ในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ

4.2 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์กับการพัฒนานำผล
ประเมินตามระบบการจัดการหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ซึ่งดำเนินการทุกสิ้นปีการศึกษามาทบทวนและ
วิเคราะห์พร้อมนำเสนอแนวทางปรับปรุงแก้ไขในจุดที่มีข้อบกพร่อง สำหรับปีการศึกษาถัดไป

4.3 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์กับการพัฒนา นำผลการ
ประเมินภาพรวมของหลักสูตรโดยนักศึกษาปัจจุบันและอาจารย์โดยศิษย์เก่าและโดยผู้ใช้บัณฑิต เพื่อทบทวน
และพิจารณาในการนำไปแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนดในระบบประกันคุณภาพ
การศึกษาของมหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตร

ตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตรเดิมและหลักสูตรปรับปรุง
หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2559 และหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563

ก. ชื่อหลักสูตร

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล
1. รหัสและชื่อหลักสูตร รหัสหลักสูตร : 25491861110441 ภาษาไทย : ศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์ ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Buddhist studies	1. รหัสและชื่อหลักสูตร รหัสหลักสูตร : 25491861110441 ภาษาไทย : ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Buddhist Studies for Development	เปลี่ยนตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การ กำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2559
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็ม (ภาษาไทย) : ศาสนศาสตร์บัณฑิต (พุทธศาสตร์) ชื่อย่อ (ภาษาไทย) : ศน.บ. (พุทธศาสตร์) ชื่อเต็ม (ภาษาอังกฤษ) : Bachelor of Arts (Buddhist Studies) ชื่อย่อ (ภาษาอังกฤษ) : B.A. (Buddhist Studies)	2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็ม (ภาษาไทย) : ศิลปศาสตรบัณฑิต (พุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา) ชื่อย่อ (ภาษาไทย) : ศศ.บ. (พุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา) ชื่อเต็ม (ภาษาอังกฤษ) : Bachelor of Arts (Buddhist Studies for Development) ชื่อย่อ (ภาษาอังกฤษ) : B.A. (Buddhist Studies for Development)	เปลี่ยนแปลง

ข. โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรเดิม พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล
หมวดศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต	หมวดศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต	ปรับปรุงตาม
1) กลุ่มสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต	1) กลุ่มสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต	หลักสูตรของ มหาวิทยาลัย
2) กลุ่มมนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต	2) กลุ่มมนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต	
3) กลุ่มภาษา 12 หน่วยกิต	3) กลุ่มภาษา 12 หน่วยกิต	
4) กลุ่มวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต	4) กลุ่มวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต	
หมวดวิชาเฉพาะ 104 หน่วยกิต	หมวดวิชาเฉพาะ 90 หน่วยกิต	ปรับลดหน่วยกิต
1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต	1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต	คงเดิม
- รายวิชาบังคับ 24 หน่วยกิต	- รายวิชาบังคับ 24 หน่วยกิต	คงเดิม
- รายวิชาเลือก 6 หน่วยกิต	- รายวิชาเลือก 6 หน่วยกิต	คงเดิม
2) กลุ่มวิชาเอกพุทธศาสตร์ 66 หน่วยกิต	2) กลุ่มวิชาเอกพุทธศาสตร์เพื่อพัฒนา 60 หน่วยกิต	ปรับลดหน่วยกิต

มคอ 2. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา หลักสูตรปรับปรุง 2563

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จ.เชียงใหม่

- รายวิชาบังคับ	57 หน่วยกิต	- รายวิชาบังคับ	48 หน่วยกิต	ปรับลดหน่วยกิต
- รายวิชาเลือก	9 หน่วยกิต	- รายวิชาเลือก	12 หน่วยกิต	ปรับเพิ่มหน่วยกิต
3) กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์	8 หน่วยกิต	3) กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์	6 หน่วยกิต	ปรับลดหน่วยกิต
หมวดเลือกเสรี	6 หน่วยกิต	หมวดเลือกเสรี	6 หน่วยกิต	คงเดิม
ตลอดหลักสูตร	140 หน่วยกิต	ตลอดหลักสูตร	132 หน่วยกิต	ปรับลดหน่วยกิต

ค. หมวดศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต

หลักสูตรเดิม พ.ศ.2559		หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563		เหตุผล
รหัสวิชา ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ด)	รหัสวิชา ชื่อรายวิชา	น(บ-ป-ด)	คงเดิม
1) รายวิชาในกลุ่มสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต		1) รายวิชาในกลุ่มสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต		คงเดิม
รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต		รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต		คงเดิม
GE1001 การต่อต้านการทุจริต	3(3-0-6)	GE1001 การต่อต้านการทุจริต	3(3-0-6)	คงเดิม
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		คงเดิม
GE1002 ท้องถิ่นศึกษา	3(3-0-6)	GE1002 ท้องถิ่นศึกษา	3(3-0-6)	คงเดิม
GE1003 มนุษย์กับกฎหมาย	3(3-0-6)	GE1003 มนุษย์กับกฎหมาย	3(3-0-6)	คงเดิม
GE1004 สันติศึกษา	3(3-0-6)	GE1004 สันติศึกษา	3(3-0-6)	คงเดิม
GE1005 การศึกษาเพื่อชีวิต	3(3-0-6)	GE1005 การศึกษาเพื่อชีวิต	3(3-0-6)	คงเดิม
GE1006 ไทยศึกษา	3(3-0-6)	GE1006 ไทยศึกษา	3(3-0-6)	คงเดิม
GE1007 มนุษย์กับหน้าที่พลเมือง	3(3-0-6)	GE1007 มนุษย์กับหน้าที่พลเมือง	3(3-0-6)	คงเดิม
2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต		2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต		คงเดิม
รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต		รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต		คงเดิม
GE2001 มนุษย์กับการแสวงหาความรู้	3(3-0-6)	GE2001 มนุษย์กับการแสวงหาความรู้	3(3-0-6)	คงเดิม
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		คงเดิม
GE2002 พุทธจริยธรรมศึกษา	3(3-0-6)	GE2002 พุทธจริยธรรมศึกษา	3(3-0-6)	คงเดิม
GE2003 การวางแผนชีวิต	3(3-0-6)	GE2003 การวางแผนชีวิต	3(3-0-6)	คงเดิม
GE2004 พุทธศิลป์และโบราณคดี	3(3-0-6)	GE2004 พุทธศิลป์และโบราณคดี	3(3-0-6)	คงเดิม
GE2005 จิตวิทยาเกี่ยวกับชีวิต	3(3-0-6)	GE2005 จิตวิทยาเกี่ยวกับชีวิต	3(3-0-6)	คงเดิม
3) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต		3) กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต		คงเดิม
รายวิชาบังคับเรียน 9 หน่วยกิต		รายวิชาบังคับเรียน 9 หน่วยกิต		คงเดิม

มคอ 2. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา หลักสูตรปรับปรุง 2563

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จ.เชียงใหม่

GE3001 ภาษาไทย	3(3-0-6)	GE3001 ภาษาไทย	3(3-0-6)	คงเดิม
GE3002 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	3(3-0-6)	GE3002 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	3(3-0-6)	คงเดิม
GE3003 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น	3(3-0-6)	GE3003 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น	3(3-0-6)	คงเดิม
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		คงเดิม
GE3004 การแปลอังกฤษ	3(3-0-6)	GE3004 การแปลอังกฤษ	3(3-0-6)	คงเดิม
GE3005 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการศึกษา	3(3-0-6)	GE3005 ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการศึกษา	3(3-0-6)	คงเดิม
GE3006 ภาษาอาเซียนเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรม	3(3-0-6)	GE3006 ภาษาอาเซียนเพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรม	3(3-0-6)	คงเดิม
4) กลุ่มวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต		4) กลุ่มวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต		คงเดิม
รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต		รายวิชาบังคับเรียน 3 หน่วยกิต		คงเดิม
GE4001 สถิติเพื่อการวิจัย	3(3-0-6)	GE4001 สถิติเพื่อการวิจัย	3(3-0-6)	คงเดิม
รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		รายวิชาเลือกเรียน 3 หน่วยกิต		คงเดิม
GE4002 คอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน	3(3-0-6)	GE4002 คอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน	3(3-0-6)	คงเดิม
GE4003 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาขั้นคว่ำ	3(3-0-6)	GE4003 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาขั้นคว่ำ	3(3-0-6)	คงเดิม
GE4004 วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	3(3-0-6)	GE4004 วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	3(3-0-6)	คงเดิม

ง. หมวดวิชาเฉพาะ

หลักสูตรเดิม พ.ศ.2559		หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563		เหตุผล
1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต		1) กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา 30 หน่วยกิต		คงเดิม
รายวิชาบังคับเรียน 24 หน่วยกิต		รายวิชาบังคับเรียน 24 หน่วยกิต		คงเดิม
BU5001 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	BU5001 ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	คงเดิม
BU5002 พระไตรปิฎกศึกษา	3(3-0-6)	BU5002 พระไตรปิฎกศึกษา	3(3-0-6)	คงเดิม
BU5003 พระไตรปิฎกศึกษา 2	3(3-0-6)	BU5003 พระไตรปิฎกศึกษา 2	3(3-0-6)	คงเดิม
BU5004 พระไตรปิฎกศึกษา 3	3(3-0-6)	BU5004 พระไตรปิฎกศึกษา 3	3(3-0-6)	คงเดิม
BU5005 พุทธวิธีไทย	3(3-0-6)	BU5005 พุทธวิธีไทย	3(3-0-6)	คงเดิม
BU5006 ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	BU5006 ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	คงเดิม

BU5007 ภาษาสันสกฤตเพื่อการ ค้นคว้าพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	BU5007 ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้า พระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	คงเดิม
BU5008 การปฏิบัติกรรมฐาน	3(3-0-6)	BU5008 การปฏิบัติกรรมฐาน	3(3-0-6)	คงเดิม
รายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วยกิต		รายวิชาเลือกเรียน 6 หน่วยกิต		คงเดิม
BU5009 พระพุทธศาสนamahayan	3(3-0-6)	BU5009 พระพุทธศาสนamahayan	3(3-0-6)	คงเดิม
BU5010 ศาสนศึกษา	3(3-0-6)	BU5010 ศาสนศึกษา	3(3-0-6)	คงเดิม
BU5011 ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่ พระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	BU5011 ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่ พระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	คงเดิม
BU5012 วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ของไทย	3(3-0-6)	BU5012 วรรณกรรมทาง พระพุทธศาสนาของไทย	3(3-0-6)	คงเดิม
BU5013 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ การเผยแผ่พระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	BU5013 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ การเผยแผ่พระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	คงเดิม
BU5014 พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	3(3-0-6)	BU5014 พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	3(3-0-6)	คงเดิม
BU5015 พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์	3(3-0-6)	BU5015 พระพุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์	3(3-0-6)	คงเดิม
BU5016 พระพุทธศาสนากับการพัฒนา แบบยั่งยืน	3(3-0-6)	BU5016 พระพุทธศาสนากับการพัฒนา แบบยั่งยืน	3(3-0-6)	คงเดิม
BU5017 พระพุทธศาสนาในสังคมไทย ร่วมสมัย	3(3-0-6)	BU5017 พระพุทธศาสนาในสังคมไทย ร่วมสมัย	3(3-0-6)	คงเดิม
BU5018 การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	BU5018 การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	คงเดิม
2) กลุ่มวิชาเอกพุทธศาสตร์ 66 หน่วยกิต		2) กลุ่มวิชาเอกพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา 60 หน่วยกิต		ปรับลดหน่วยกิต
รายวิชาบังคับเรียน 57 หน่วยกิต		รายวิชาบังคับเรียน 48 หน่วยกิต		ปรับลดหน่วยกิต
PH1001 พุทธปรัชญาเถรวาท	3(3-0-6)	PH1001 พุทธปรัชญาเถรวาท	3(3-0-6)	เปลี่ยนสังเขปรายวิชา
PH1002 วิสุมิธรรม	3(3-0-6)	PH1003 วิสุมิธรรม	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา
PH1003 พุทธปฏิภาน	3(3-0-6)	PH1002 พุทธปฏิภาน	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา
PH1010 พระวินัยปิฎกศึกษา 1	3(3-0-6)	PH1004 สัมมนาพระวินัยปิฎกศึกษา	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา
PH1011 พระวินัยปิฎกศึกษา 2	3(3-0-6)			เปลี่ยนแปลงรายวิชา
PH1012 พระสุตตันตปิฎกศึกษา 1	3(3-0-6)	PH1005 สัมมนาพระสุตตันตปิฎกศึกษา	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา

PH1013 พระสูตรต้นตปิฎกศึกษา 2	3(3-0-6)			เปลี่ยนแปลงรายวิชา
PH1014 พระสูตรต้นตปิฎกศึกษา 3	3(3-0-6)			
PH1015 พระสูตรต้นตปิฎกศึกษา 4	3(3-0-6)			
PH1016 พระอภิธรรมปิฎกศึกษา 1	3(3-0-6)	PH1006 สัมมนาพระอภิธรรมปิฎกศึกษา	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา
PH1017 พระอภิธรรมปิฎกศึกษา 2	3(3-0-6)			เปลี่ยนแปลงรายวิชา
PH1004 อรรถกถาพระวินัยปิฎก	3(3-0-6)	PH1007 สัมมนาอรรถกถาพระไตรปิฎก	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา
PH1005 อรรถกถาพระสูตรต้นตปิฎก	3(3-0-6)			เปลี่ยนแปลงรายวิชา
PH1006 อรรถกถาพระอภิธรรมปิฎก	3(3-0-6)			
PH1007 ภาษาอังกฤษสำหรับพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	PH1015 ภาษาอังกฤษสำหรับพุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนา	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนแปลงรายวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา
PH1008 ประวัติวรรณคดีบาลี	3(3-0-6)			ตัดออก
PH1009 พุทธจริยศาสตร์	3(3-0-6)	PH1020 พุทธจริยศาสตร์เพื่อการพัฒนา	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนแปลงรายวิชา เปลี่ยนไปเป็นวิชาเลือก
PH1018 ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	PH1016 ระเบียบวิธีวิจัยทางพุทธ ศาสตร์เพื่อการพัฒนา	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา
PH1019 การพัฒนาจิต	3(3-0-6)	PH1024 การพัฒนาจิตในพระไตรปิฎก	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา

มคอ. 2. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา หลักสูตรปรับปรุง 2563

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จ.เชียงใหม่

รายวิชาเอกเลือก 9 หน่วยกิต		รายวิชาเอกเลือก 12 หน่วยกิต		ปรับเปลี่ยนหน่วยกิต
PH1027 พระพุทธศาสนากับโลกปัจจุบัน	3(3-0-6)	PH1017 พระพุทธศาสนากับโลกปัจจุบัน	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา
PH1034 พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	3(3-0-6)	PH1018 พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา
PH1020 มงคลสูตรศึกษา	3(3-0-6)	PH1013 มงคลสูตรศึกษาเพื่อการพัฒนา	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนแปลงรายวิชา เปลี่ยนไปเป็นวิชาบังคับ
PH1021 ธรรมบทศึกษา	3(3-0-6)			ตัดออก
PH1022 เศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	PH1011 เศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา เปลี่ยนไปเป็นวิชาบังคับ
PH1023 ศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	PH1009 ศึกษาศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา เปลี่ยนไปเป็นวิชาบังคับ
PH1024 จิตวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	PH1008 จิตวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา เปลี่ยนไปเป็นวิชาบังคับ
PH1025 รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	PH1012 รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา เปลี่ยนไปเป็นวิชาบังคับ
PH1026 สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	PH1010 สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา เปลี่ยนไปเป็นวิชาบังคับ
PH1028 ธรรมาภิบาลตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	PH1019 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามแนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา
PH1030 พุทธศาสนนิเทศ	3(3-0-6)			ตัดออก
PH1031 หลักการเผยแพร่ศาสนา	3(3-0-6)			ตัดออก
PH1032 สัมมนาพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)			ตัดออก
PH1033 ความสัมพันธ์ระหว่าง	3(3-0-6)			ตัดออก

พระพุทธศาสนากับริฐ				
PH1035 ตรรกศาสตร์แนวพุทธ	3(3-0-6)			ตัดออก
PH1037 มิลินทปัญหา	3(3-0-6)	PH1014 มิลินทปัญหา	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา เปลี่ยนไปเป็นวิชาบังคับ
		PH1021 การโคชชีวิตและการปฏิบัติ งานตามหลักพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	เพิ่มเข้ามาใหม่
PH1029 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตาม แนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	PH1022 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตาม แนวพุทธศาสตร์	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา
PH1036 พิธีกรรมในพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	PH1023 พิธีกรรมในพระพุทธศาสนา	3(3-0-6)	เปลี่ยนรหัสวิชา เปลี่ยนสังเขปรายวิชา
		PH1025 วัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา	3(3-0-6)	เพิ่มเข้ามาใหม่
		PH1026 สุขภาวะทางสังคมตามแนว พุทธศาสตร์	3(3-0-6)	เพิ่มเข้ามาใหม่

จ. หมวดวิชาฝึกประสบการณ์

หลักสูตรเดิม พ.ศ.2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล		
กลุ่มวิชาวิชาฝึกประสบการณ์ 8 หน่วยกิต	กลุ่มวิชาวิชาฝึกประสบการณ์ 6 หน่วยกิต	ปรับลดหน่วยกิต		
PH1038 การเตรียมความพร้อมฝึก ภาคสนาม	2(2-0-4)	ตัดออก		
PH1039 การฝึกภาคสนาม	6(450)	PH1027 การฝึกภาคสนาม	6(270)	ปรับเปลี่ยนสังเขปรายวิชา

ฉ. หมวดวิชาเลือกเสรี

หลักสูตรเดิม พ.ศ. 2559	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563	เหตุผล
หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	คงเดิม

ภาคผนวก ข

ประวัติและผลงานทางวิชาการ
ของอาจารย์ประจำหลักสูตร

1. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ – นามสกุล พระครูวินัยธร สัญชัย ญาณวีโร (ทิพย์โอสถ)
ตำแหน่ง อาจารย์
สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิ	สถาบันที่สำเร็จ	ปีที่สำเร็จ
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2562
ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2550
ศน.บ. (พุทธศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2545

3. งานวิชาการอื่นๆ

3.1 งานวิจัย

พระสังฆราช ญาณวีโร (ทิพย์โอสถ). (2562). กระบวนการขัดเกลาพฤติกรรมของสามเณรวัดเจติยंहलग วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. รายงานการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “วิชาการล้านนาเพื่อการศึกษาและพัฒนายุค 4.0” พิมพ์ที่ : ธนกฤตพรินส์ 297 ถนนมูลเมือง อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 13 กุมภาพันธ์ 2562 หน้า 159.

3.2 เอกสารประกอบการสอน

พระสังฆราช ญาณวีโร. (2561). รายวิชาพระไตรปิฎกศึกษา1, โรงพิมพ์สยามล้านนาการพิมพ์, เชียงใหม่, 2561. 314 หน้า ISBN 978-616-208-149-1

3.3 หนังสือ/ตำรา

-

3.4 บทความวิชาการ

พระสังฆราช ญาณวีโร. (2559). การท่องเที่ยวเชิงพุทธศาสนาและวัฒนธรรมกับการสร้างมูลค่าเพิ่มทางการตลาด, วารสาร มจร วิชาการล้านนา ISSN 2286-8267 ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2559, หน้า 159.

4. ประสพการณ์การสอน

รายวิชาที่เคยสอน	หน่วยกิต
1. พระไตรปิฎกศึกษา1	3
2. พระไตรปิฎกศึกษา 2	3
3. พระสูตรต้นปิฎกศึกษา 1	3
4. พระสูตรต้นตปิฎกศึกษา 2	3
5. วินัยปิฎกศึกษา 1	3

2. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ-นามสกุล สมิตไธโร อภิวัฒน์อมรกุล
ตำแหน่ง อาจารย์
สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิ	สถาบันที่สำเร็จ	ปีที่สำเร็จ
ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2551
ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2540

3. งานวิชาการอื่นๆ

3.1 งานวิจัย

-

3.2 เอกสารประกอบการสอน

-

3.3 หนังสือ/ตำรา

-

3.4 บทความวิชาการ

สมิตไธโร อภิวัฒน์อมรกุล และคณะ. (2562). การขัดเกลาพฤติกรรมของสามเณร วัดเจดีย์หลวง วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่, รายงานการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “วิชาการล้านนาเพื่อการศึกษาและพัฒนายุค 4.0” พิมพ์ที่ : ธนกฤตพรินส์ 297 ถนนมูลเมือง อ.เมือง จ.เชียงใหม่, 13 กุมภาพันธ์ 2562, หน้า 159.

4. ประสบการณ์การสอน

รายวิชาที่เคยสอน	หน่วยกิต
1. พุทธวิธีไทย	3
2. พระสูตรต้นตปิฎกศึกษา 3	3
3. ภาษาบาลีเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	3
4. ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	3
5. พุทธศาสนากับโลกาภิวัตน์	3

3. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ-นามสกุล พระมหาปุณณสมบัติ ปากโร (บุญเรือง)
ตำแหน่ง อาจารย์
สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิ	สถาบันที่สำเร็จ	ปีที่สำเร็จ
ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2544
ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2540

3. งานวิชาการอื่นๆ

3.1 งานวิจัย

พระมหาปุณณสมบัติ ปากโร (บุญเรือง). (2559). ความพึงพอใจของสถานศึกษาที่มีต่อครูพระสอนศีลธรรม ในโรงเรียนมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา 2555. วารสาร มจร วิชาการล้านนา ISSN 2286-8267 ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2559. หน้า 154.

3.2 เอกสารประกอบการสอน

-

3.3 หนังสือ/ตำรา

-

3.4 บทความวิชาการ

-

4. ประสบการณ์การสอน

รายวิชาที่เคยสอน	หน่วยกิต
1. พระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน	3
2. การอ่านและเขียนบทความทางพระพุทธศาสนา	3
3. พุทธจริยศาสตร์	3
4. พุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	3
5. ภาษาอังกฤษสำหรับพุทธศาสตร์	3
6. ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1	3
7. ไวยากรณ์อังกฤษ	3

4. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ-นามสกุล พระมหาเจริญ กตปญโญ (กระพิลลา)
 ตำแหน่ง อาจารย์
 สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิ	สถาบันที่สำเร็จ	ปีที่สำเร็จ
ศน.ม.(พุทธศาสนาและปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2556
ศน.บ. (พุทธศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2549

3. งานวิชาการอื่นๆ

3.1 งานวิจัย

-

3.2 เอกสารประกอบการสอน

-

3.3 หนังสือ/ตำรา

-

3.4 บทความวิชาการ

พระมหาเจริญ กตปญโญ (กระพิลลา). (2559). เปรียบเทียบสมอกับจิตในพระพุทธานุชา, *วารสาร มมร วิชาการล้านนา ISSN 2286-8267* ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2559. หน้า 163.

พระมหาเจริญ กตปญโญ (กระพิลลา) และคณะ. (2562). การขัดเกลาพฤติกรรมของสามเณร วัดเจดีย์หลวง วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่, *รายงานการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “วิชาการล้านนา เพื่อการศึกษาและพัฒนายุค 4.0”* พิมพ์ที่ : ธนกฤตพรินส์ 297 ถนนมูลเมือง อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 13 กุมภาพันธ์ 2562 TCI Group 2. หน้า 159.

4. ประสบการณ์การสอน

รายวิชาที่เคยสอน	หน่วยกิต
1. พระไตรปิฎกศึกษา 1	3
2. พระวินัยปิฎกศึกษา 1	3
3. พระไตรปิฎกศึกษา 2	3
4. พระไตรปิฎกศึกษา 3	3
5. พุทธวิถีไทย	3

5. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ – นามสกุล นายกมล บุตรชารี
ตำแหน่ง อาจารย์
สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิ	สถาบันที่สำเร็จ	ปีที่สำเร็จ
ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2559
ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2520

3. งานวิชาการ

3.1 งานวิจัย

นายกมล บุตรชารี. (2562). การเสริมสร้างสุขภาวะด้วยหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 ของชุมชนการเคหะหนองหอย จังหวัดเชียงใหม่, *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร* 10(1), มกราคม - มิถุนายน 2562, หน้า 169-179

3.2 เอกสารประกอบการสอน

-

3.3 หนังสือ/ตำรา

-

3.4 บทความวิชาการ

นายกมล บุตรชารี และคณะ. (2562). การขัดเกลาพฤติกรรมของสามเณร วัดเจดีย์หลวง วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่, *รายงานการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “วิชาการล้านนาเพื่อการศึกษาและพัฒนายุค 4.0”* พิมพ์ที่ : ธนกฤตพรินส์ 297 ถนนมูลเมือง อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 13 กุมภาพันธ์ 2562, หน้า 159.

4. ประสบการณ์การสอน

รายวิชาที่เคยสอน	หน่วยกิต
1. ภาษาสันสกฤตเพื่อการค้นคว้าพระพุทธศาสนา	3
2. ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา	3
3. ศาสนศึกษา	3

ภาคผนวก ค
คำสั่งแต่งตั้งรายนามคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร
และวิพากษ์หลักสูตร

คำสั่ง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ที่ มกม/๒๕๖๒
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๒)

เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์ ภาควิชาพุทธศาสตร์ คณะ
ศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐาน
หลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐
จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์ (หลักสูตร
ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๒) ดังนี้

๑. พระศรีรัชมงคลบัณฑิต, รศ.	ประธานกรรมการ
๒. พระมหาบุญสมสมบัติ ปภากโร	กรรมการ
๓. พระมหาวิเชียร ธมมวชิโร, ดร.	กรรมการ
๔. พระบุญเสริม ปภสสโร	กรรมการ
๕. นายอำนาจ ศรีบรรเทา	กรรมการ
๖. นายเดชทัต ปักสังขานย์	กรรมการ
๗. นายสุดใจ ภูงงลี	กรรมการ
๘. นายสมิตไธโร อภิวัฒน์อมรกุล	กรรมการ
๙. นายกำธร เพี้ยเอี้ย	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๒) คณะศาสนาและปรัชญา ให้แล้วเสร็จและนำเสนอตามขั้นตอน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(พระเทพบัณฑิต)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คำสั่ง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ ๒๖๔ /๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๒)

เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์ ภาควิชาพุทธศาสตร์ คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามต่อไปนี้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. ผศ.ดร.ชาติเมธี หงษา	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒. ผศ.ดร.ศุภกาญจน์ วิชาชาติ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. ผศ.ดร.สมพร เหลาฉลาด	ผู้ทรงคุณวุฒิ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(พระเทพบัณฑิต)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2559

กำหนด

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี
พ.ศ. ๒๕๕๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษา
ระดับปริญญาตรี ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานทางวิชาการ และการจัดการศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๔๐ และในคราวประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๙/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔
ได้มีมติที่ ๑๐๘/๒๕๕๔ จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาระดับ
ปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี
พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งหรือสอดคล้องกับ
ระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายถึง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“อธิการบดี” หมายถึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“สภาวิชาการ” หมายถึง สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“วิทยาเขต” หมายถึง เขตการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่จัดตั้งขึ้นนอกเขตที่ตั้ง
มหาวิทยาลัยตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐

“คณะ” หมายถึง คณะที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย และให้หมายความ
รวมถึงวิทยาลัยในวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขตของมหาวิทยาลัย

“คณบดี” หมายถึง คณบดีของคณะที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย และ
ให้หมายความรวมถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยในวิทยาเขตและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขตของมหาวิทยาลัย

“ภาควิชา” หมายถึง ภาควิชาในคณะที่นักศึกษาสังกัด

“หัวหน้าภาควิชา” หมายถึง หัวหน้าภาควิชาในคณะที่นักศึกษาสังกัด และให้หมายความ
รวมถึงหัวหน้าฝ่ายจัดการศึกษาในวิทยาเขตและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขต

“นักศึกษา” หมายถึง ผู้เข้ารับการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย

“หน่วยกิต” หมายถึง หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษาในแต่ละรายวิชา

“นายทะเบียน” หมายถึง ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับมอบหมาย
จากมหาวิทยาลัยให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย

“เจ้าหน้าที่ทะเบียน” หมายถึง ผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย
ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ทะเบียนของวิทยาลัยในวิทยาเขตและวิทยาลัยที่มีได้สังกัดวิทยาเขต

/“อาจารย์ที่ปรึกษา”...

สำเนา

-๒-

“อาจารย์ที่ปรึกษา” หมายถึง อาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยและได้รับแต่งตั้งให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษา

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือในกรณีต้องตีความ วินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้ระเบียบนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด เว้นแต่อธิการบดีเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ควรนำเข้าสู่ การพิจารณาของสภาวิชาการ ให้อธิการบดีเสนอสภาวิชาการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และคำวินิจฉัยชี้ขาดของ อธิการบดีหรือสภาวิชาการแล้วแต่กรณีถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

ข้อ ๗ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษา ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๗.๑ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และไม่เป็นผู้มีคุณสมบัติ ต้องห้ามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

(๑) ไม่เป็นผู้ที่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือโรคร้ายแรงที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

(๒) ไม่เป็นผู้ที่มีความประพฤติเสียหายอย่างร้ายแรงทางศีลธรรม เว้นแต่นักศึกษา ตามโครงการศึกษาลักษณะพิเศษ

(๓) ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือติดยาเสพติดให้โทษ

๗.๒ เป็นผู้ที่สภาวิชาการพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้รับเข้าศึกษา

ข้อ ๘ การรับเข้าศึกษา

มหาวิทยาลัยจะรับผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๗ เข้าศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัย กำหนด ซึ่งจะประกาศให้ทราบในแต่ละปีการศึกษา

หมวด ๒

ระบบการศึกษา

ข้อ ๙ ระบบการศึกษา

การศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยใช้ระบบหน่วยกิตแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ การศึกษาภาคปกติและการศึกษาภาคพิเศษ

๙.๑ การศึกษาภาคปกติใช้ระบบทวิภาค แบ่งเวลาการศึกษาในหนึ่งปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ได้แก่ ภาคการศึกษาที่ ๑ และภาคการศึกษาที่ ๒ แต่ละภาคการศึกษาปกติมี ระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

ทั้งนี้ ในการศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยอาจจัดให้มีการศึกษาภาคฤดูร้อนต่อจากภาค การศึกษาที่ ๒ ก็ได้ และการศึกษาภาคฤดูร้อนจะต้องมีกำหนดระยะเวลาการศึกษาและหน่วยกิต โดยมีสัดส่วน เทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนและการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในโครงการพิเศษ ให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

/๙.๒ การศึกษา...

สำเนา

-๓-

๔.๒ การศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยอาจจัดให้มีการศึกษาภาคพิเศษนอกเวลาราชการ หรือเวลาทำการของมหาวิทยาลัยด้วยก็ได้ และการจัดการศึกษาภาคพิเศษจะต้องให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน เช่นเดียวกันกับการศึกษาภาคปกติ และมีกำหนดระยะเวลาการศึกษาและหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกัน ได้กับการศึกษาภาคปกติ

การจัดการศึกษาภาคพิเศษเป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด โดยทำเป็นระเบียบของ มหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ การคิดหน่วยกิต การกำหนดหน่วยกิตแต่ละรายวิชามีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑๐.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรือการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๐.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๐.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๐.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำ โครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

ข้อ ๑๑ จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๒ ปีการศึกษา สำหรับการ ลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต ใช้เวลาการศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน ๑๕ ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

ทั้งนี้ การนับระยะเวลาการศึกษา ให้นับจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในหลักสูตร ของมหาวิทยาลัย และในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นและสภาวิชาการเห็นสมควร นักศึกษาทุกหลักสูตร สามารถขออนุมัติขยายระยะเวลาการศึกษาต่อสภาวิชาการได้อีกไม่เกิน ๑ ปีการศึกษา ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติใน การขยายเวลาการศึกษา ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนดโดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๒ โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างเนื้อและสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแต่ละสาขาวิชาและ จำนวนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ทั้งนี้ เพื่อความเป็นสถาบัน เฉพาะทางพระพุทธศาสนา หลักสูตรทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย ให้มีวิชาเฉพาะทางพระพุทธศาสนาไม่น้อย กว่า ๓๐ หน่วยกิต

ข้อ ๑๓ เวลาเรียน ในแต่ละรายวิชานักศึกษาต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลา เรียนทั้งหมดในหนึ่งภาคการศึกษา หรือได้ปฏิบัติงานในรายวิชานั้นจนเป็นที่เพียงพอตามที่อาจารย์ประจำ รายวิชากำหนดจึงจะมีสิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นในกรณีที่คณบดีได้สอบสวนแล้วเห็นว่าการมีเวลาเรียน ไม่ครบตามกำหนดนี้ เนื่องมาจากเหตุอันมิใช่ความผิดของนักศึกษา

ข้อ ๑๔ การเทียบชั้นปีของนักศึกษา ให้เทียบชั้นปีของนักศึกษาจากจำนวนหน่วยกิตที่สอบได้ ตามอัตราส่วนของหน่วยกิตรวมของหลักสูตรที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๑๕ การเปิดการเรียนการสอนและการระงับการเรียนการสอนรายวิชา ให้อยู่ในดุลพินิจของ หัวหน้าภาควิชา โดยความเห็นชอบของคณบดี

/หมวด ๓...

สำเนา

-๔-

หมวด ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาและการลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๑๖ การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ผู้สมัครเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย จะมีสถานภาพเป็นนักศึกษาต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา และในการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาผู้สมัครเข้าศึกษาต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนเรียน

๑๗.๑ นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชา ตามวัน เวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ยกเว้นกรณีที่มีเหตุจำเป็นสุดวิสัย อาจได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนได้เป็นกรณีพิเศษจากคณบดี ทั้งนี้ จะต้องลงทะเบียนเรียนให้เรียบร้อยภายใน ๒ สัปดาห์ของภาคการศึกษานั้น ๆ

๑๗.๒ การลงทะเบียนเรียนจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว การลงทะเบียนล่าช้า การชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ภายหลังจากวันที่ยังมหาวิทยาลัยกำหนดต้องเสียค่าปรับตามประกาศของมหาวิทยาลัย

๑๗.๓ การลงทะเบียนเรียนจะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ถ้ารายวิชาใดบังคับว่าต้องเรียนรายวิชาอื่นก่อน ต้องสอบรายวิชาที่ต้องศึกษาก่อนให้ได้ หรือได้รับอนุมัติจากหัวหน้าภาควิชา เป็นกรณีพิเศษ จึงจะมีสิทธิลงทะเบียนเรียนวิชานั้น

๑๗.๔ ในกรณีที่นักศึกษาไม่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาใด จะต้องยื่นคำร้องลาพักการศึกษาเพื่อรักษาสถานภาพนักศึกษา พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมภายใน ๓๐ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา มิฉะนั้นอาจถูกตัดชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

ข้อ ๑๘ จำนวนหน่วยกิตต่อภาคการศึกษา

๑๘.๑ นักศึกษาภาคปกติ ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา ยกเว้นการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาสุดท้าย ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี

๑๘.๒ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น เพื่อคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามปรัชญาและปณิธานของมหาวิทยาลัย สภาวิชาการจะกำหนดให้การลงทะเบียนเรียนของนักศึกษามีจำนวนหน่วยกิตที่แตกต่างไปจากเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๑๘.๑ ก็ได้ แต่ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และนักศึกษาต้องเรียนให้ครบและสอบได้ตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ข้อ ๑๙ การลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต

๑๙.๑ นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาไม่นับหน่วยกิต (Audit) ได้ โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา และชำระค่าหน่วยกิตหรือค่าธรรมเนียมปกติ

๑๙.๒ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต ไม่บังคับให้นักศึกษาสอบและไม่มีการเรียน การบันทึกผลการเรียนจะบันทึกว่า "AUD" เฉพาะผู้ที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น

๑๙.๓ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้บุคคลภายนอกลงทะเบียนเรียนวิชาโดยไม่นับหน่วยกิตได้ แต่ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาวิชาการกำหนด และจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบของมหาวิทยาลัย

/ข้อ ๒๐ การลงทะเบียน...

สำเนา

-๕-

ข้อ ๒๐ การลงทะเบียนเรียนซ้ำ

๒๐.๑ ในรายวิชาที่มีการประเมินผลว่าสอบได้ นักศึกษาไม่มีสิทธิลงทะเบียนเรียนซ้ำ ในรายวิชานั้นอีก ยกเว้นกรณีที่นักศึกษาสอบได้จำนวนหน่วยกิตครบทุกวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง ๒.๐๐ และต้องเป็นรายวิชาที่สอบได้ค่าระดับคะแนนต่ำกว่า ๒.๐๐ เท่านั้น

๒๐.๒ นักศึกษาที่มีผลการเรียนหรือผลการสอบในรายวิชาบังคับได้ระดับคะแนนต่ำกว่า C จะต้องลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะสอบได้ระดับคะแนน C ขึ้นไป ส่วนรายวิชาอื่นที่ไม่ใช่ รายวิชาบังคับซึ่งนักศึกษาสอบได้ระดับคะแนน F สามารถลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือจะเลือกลงทะเบียนเรียน รายวิชาอื่นแทนก็ได้

๒๐.๓ การลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทนรายวิชาตามข้อ ๒๐.๑ และ ๒๐.๒ จะต้อง ได้รับอนุมัติจากคณบดีโดยความเห็นชอบของอาจารย์ประจำรายวิชา และต้องนำค่าระดับคะแนนทุกรายวิชาที่ ลงทะเบียนเรียนไปรวมในการคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

หมวด ๔

การขอลด ขอเพิ่มและขอเพิกถอนรายวิชา

ข้อ ๒๑ การขอลด ขอเพิ่ม หรือขอเพิกถอนรายวิชาต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และนำความเห็นของอาจารย์ประจำรายวิชามาประกอบการพิจารณา แล้วแจ้ง ให้นายทะเบียนทราบหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนทราบแล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๒ การขอลด หรือขอเพิ่มรายวิชาที่จะเรียนให้กระทำได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาค การศึกษา และรายวิชาที่ขอลดนั้นจะไม่บันทึกในใบรายงานผลการศึกษา

ข้อ ๒๓ การขอลดรายวิชา การขอเพิ่มรายวิชา จะต้องไม่ขัดกับจำนวนหน่วยกิตตามข้อ ๑๘

ข้อ ๒๔ การขอเพิกถอนรายวิชา

๒๔.๑ การขอเพิกถอนรายวิชาจะกระทำได้ภายในสัปดาห์ที่ ๔ ของภาคการศึกษา รายวิชาที่ขอเพิกถอนนั้นจะบันทึกสัญลักษณ์ W ในใบรายงานผลการศึกษา

๒๔.๒ การขอเพิกถอนรายวิชาหลังระยะเวลาที่กำหนดจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะขอเพิก ถอนทุกรายวิชาในภาคการศึกษานั้น โดยยื่นคำร้องขอเพิกถอนก่อนวันสอบปลายภาคการศึกษาวันแรก เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์ ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากคณบดี

หมวด ๕

การวัดและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๕ นักศึกษาต้องได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ของรายวิชา และเข้า สอบทุกครั้งที่มีการสอบทุกประเภท

๒๕.๑ การสอบย่อยหรือการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างการเรียนการสอน เป็นการ ทดสอบและหรือการประเมินผลการเรียนรู้ในระหว่างการศึกษาของแต่ละรายวิชา การกำหนดเวลา จำนวนครั้ง วิธีการสอบ และกิจกรรมการเรียนรู้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ประจำรายวิชา

๒๕.๒ การสอบกลางภาค เป็นการทดสอบในระหว่างการศึกษาของแต่ละรายวิชา โดยมึ การแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า การกำหนดเวลาและวิธีการสอบให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ประจำรายวิชา

/๒๕.๓ การสอบ...

สำเนา

-๖-

๒๕.๓ การสอบปลายภาค เป็นการทดสอบครั้งสุดท้ายของแต่ละรายวิชาที่ได้ทำการเรียน การสอนครบตามเนื้อหาและระยะเวลาตามปริมาณหน่วยกิตในภาคการศึกษานั้น การกำหนดเวลาและวิธีการ สอบให้เป็นไปตามตารางสอบตามประกาศของมหาวิทยาลัย ยกเว้นในกรณีที่อาจารย์ประจำรายวิชาจะ กำหนดให้มีการสอบปลายภาคนอกตารางสอบของมหาวิทยาลัยก็ได้ โดยการอนุมัติของคณบดีและได้รับความ เห็นชอบจากหัวหน้าภาควิชา และแจ้งให้นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนของมหาวิทยาลัยทราบแล้วแต่กรณี

๒๕.๔ นักศึกษาที่ขาดสอบในรายวิชาใดให้ถือว่าได้ค่าระดับคะแนนศูนย์ (๐) เว้นแต่ใน การสอบครั้งนั้น ผู้ขาดสอบได้แจ้งเหตุที่ขาดสอบพร้อมแสดงหลักฐานต่อนายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียน ของมหาวิทยาลัยแล้วแต่กรณี ภายใน ๕ วันทำการ นับจากวันที่ขาดสอบ และให้นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ ทะเบียนของมหาวิทยาลัย แจ้งคณบดีเพื่อพิจารณาให้การสอบครั้งนั้นไม่สมบูรณ์

ข้อ ๒๖ การให้คะแนนการสอบ หรือคะแนนการประเมินผลการเรียนรู้ประจำรายวิชา ให้อยู่ใน ดุลยพินิจของอาจารย์ประจำรายวิชา โดยในการประเมินผลการเรียนรู้จะต้องเป็นไปตามมาตรฐานการวัดและ การประเมินผลภายใต้การควบคุมของคณบดี

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยจะต้องกำหนดให้มีมาตรฐานการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ของนักศึกษาถือเป็นส่วนหนึ่ง ของการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ประจำรายวิชา อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ข้อ ๒๗ ระบบการประเมินผล

๒๗.๑ การประเมินผลการศึกษาของแต่ละรายวิชาให้กระทำเป็นระดับชั้น ซึ่งมี ความหมายและค่าระดับคะแนนโดยใช้สัญลักษณ์ดังนี้

ระดับคะแนน (เกรด)	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	๔.๐๐
B ⁺	ดีมาก (Very good)	๓.๕๐
B	ดี (Good)	๓.๐๐
C ⁺	ค่อนข้างดี (Above average)	๒.๕๐
C	พอใช้ (Average)	๒.๐๐
D ⁺	อ่อน (Below average)	๑.๕๐
D	อ่อนมาก (Poor)	๑.๐๐
F	ตก (Fail)	๐

๒๗.๒ ในกรณีที่ไม่สามารถประเมินผลเป็นระดับคะแนนหรือค่าระดับคะแนนดังกล่าว ข้างต้น ให้ใช้สัญลักษณ์ ต่อไปนี้

- (๑) AUD (Audit) หมายถึง การลงทะเบียนเรียนรายวิชาไม่นับหน่วยกิต
- (๒) I (Incomplete) หมายถึง การวัดผลยังไม่สมบูรณ์
- (๓) S (Satisfactory) หมายถึง การเรียนเป็นที่น่าพอใจ นักศึกษาสอบผ่านวิชานั้น
- (๔) U (Unsatisfactory) หมายถึง การเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจ นักศึกษาจะต้อง ลงทะเบียนเรียนซ้ำเพื่อเปลี่ยน U ให้เป็น S
- (๕) W (Withdrawal) หมายถึง การขอเพิกถอนรายวิชาโดยได้รับอนุมัติ

/๒๗.๓ การให้ระดับ...

กฏเกณฑ์

-๗-

๒๗.๓ การให้ระดับคะแนน A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D และ F จะกระทำในกรณีที่ป็นรายวิชาที่นักศึกษาเข้าสอบและหรือมีผลงานที่ประเมินค่าได้ตามระดับคะแนน

๒๗.๔ นักศึกษาที่มีผลการศึกษาในระดับคะแนน D ขึ้นไปถือว่าสอบได้ในรายวิชานั้น ยกเว้นรายวิชาตามข้อ ๒๐.๒ ส่วนนักศึกษาที่มีผลการศึกษาในระดับคะแนน F จะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้น

๒๗.๕ การให้ F นอกจากข้อ ๒๗.๓ จะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

- (๑) นักศึกษาเข้าสอบและสอบตก
- (๒) นักศึกษาขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุมัติจากคณบดี
- (๓) นักศึกษาไม่มีสิทธิเข้าสอบเนื่องจากการตัดสินใจว่าใช้เวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ ๘๐

ในรายวิชานั้น

(๔) นักศึกษาทำผิดระเบียบการสอบและได้รับการตัดสินใจให้สอบตกในรายวิชานั้น

๒๗.๖ การให้ AUD จะกระทำได้เฉพาะรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๗.๗ การให้ I ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาที่มีเวลาเรียนครบร้อยละ ๘๐ แต่ไม่สามารถเข้าสอบได้เพราะป่วย โดยต้องยื่นใบลาพร้อมใบรับรองแพทย์ โดยต้องได้รับความเห็นชอบของอาจารย์ประจำรายวิชา และได้รับอนุมัติคณบดี

(๒) นักศึกษาขาดสอบโดยเหตุสุดวิสัยและได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๓) นักศึกษาทำงานที่เป็นส่วนประกอบการศึกษาของรายวิชายังไม่สมบูรณ์และอาจารย์ประจำรายวิชาเห็นสมควรให้รอผลการศึกษา

ทั้งนี้ นักศึกษาที่ได้รับการประเมินผลด้วยสัญลักษณ์ I ต้องดำเนินการขอประเมินผลเพื่อแก้สัญลักษณ์ I ให้เสร็จภายในภาคการศึกษาถัดไป หากพ้นกำหนดดังกล่าว จะได้รับการเปลี่ยนสัญลักษณ์ I เป็น F โดยอัตโนมัติ

๒๗.๘. การให้ S หรือ U ในรายวิชาใดจะกระทำได้เฉพาะรายวิชาที่ไม่มีหน่วยกิต หรือมีหน่วยกิตแต่คณะวิชาเห็นว่าไม่สมควรประเมินผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ที่มีค่าระดับคะแนน

๒๗.๙ การให้ W ในรายวิชาใดจะกระทำได้เฉพาะรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนไว้แล้ว โดยจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์

(๑) นักศึกษาขอเพิกถอนรายวิชานั้น หรือลาพักการศึกษาหลังจากเวลาที่ได้กำหนดไว้และได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๒) นักศึกษาถูกสั่งพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๒๘ การคำนวณค่าระดับคะแนน

๒๘.๑ การนับจำนวนหน่วยกิตเพื่อใช้ในการคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ให้คำนวณจากรายวิชาที่นับหน่วยกิตและมีการประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D และ F

๒๘.๒ สำหรับรายวิชาที่ได้สัญลักษณ์ F ให้บันทึกผลการศึกษาในใบรายงานผลการศึกษา และนำจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้นมาคำนวณในค่าระดับคะแนนเฉลี่ยด้วย

๒๘.๓ การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมของนักศึกษาเพื่อให้ครบหลักสูตร ให้นำเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้เท่านั้น

/๒๘.๔ ค่าระดับ...

ถ้อยแถลง

-๘-

๒๘.๔ ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยมี ๒ ประเภท

(๑) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาคการศึกษา (Semester Grade Point Average = SEM-GPA) ให้คำนวณจากผลการศึกษานักศึกษาในภาคการศึกษานั้น โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของทุกรายวิชาหารด้วยผลรวมของหน่วยกิตของรายวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษานั้น

(๒) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Cumulative Grade Point Average = CUM-GPA) ให้คำนวณจากผลการศึกษานักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาสุดท้าย โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของแต่ละรายวิชาที่ศึกษาทั้งหมดหารด้วยผลรวมของหน่วยกิตของรายวิชาที่ศึกษาทั้งหมด

ข้อ ๒๘ การเทียบความรู้ การเทียบประสบการณ์ การเทียบรายวิชาและการเทียบโอนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนดโดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๖

สถานภาพและการพ้นสถานภาพนักศึกษา

ข้อ ๓๐ สถานภาพนักศึกษา

๓๐.๑ นักศึกษาที่ได้ปฏิบัติตามข้อ ๑๖ แห่งระเบียบนี้โดยถูกต้องสมบูรณ์แล้ว มีสถานภาพเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย

๓๐.๒ นักศึกษาภาคปกติของมหาวิทยาลัยมี ๒ สถานภาพ

(๑) นักศึกษาสภาพปกติ ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรก หรือนักศึกษาสอบได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

(๒) นักศึกษาวิเทศศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่สอบได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ ๑.๕๐ ถึง ๑.๙๙

๓๐.๓ การจำแนกสถานภาพนักศึกษา

(๑) การจำแนกสถานภาพนักศึกษาจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษา ยกเว้น นักศึกษาที่เข้าศึกษาเป็นปีแรก การจำแนกสถานภาพนักศึกษาจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่ ๒ ของปี การศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

(๒) นักศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้ลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อนให้นำผลการศึกษภาคฤดูร้อนไปรวมกับผลการศึกษภาคปกติในภาคการศึกษาถัดไปที่นักศึกษาผู้นั้นลงทะเบียนเรียน เพื่อการจำแนกสถานภาพนักศึกษา

(๓) นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียน ต้องแจ้งสถานภาพนักศึกษาวินิจฉัยให้นักศึกษาที่มีสภาพเช่นนั้นและอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษาผู้นั้นทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๓๑ เพื่อแสดงสถานภาพการเป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีบัตรประจำตัวนักศึกษา เพื่อประกอบการใช้สิทธิต่าง ๆ ที่นักศึกษาพึงมีในมหาวิทยาลัย รูปแบบบัตรนักศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการออกบัตรนักศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๒ การพ้นสภาพนักศึกษา นักศึกษาของมหาวิทยาลัยจะพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษาเมื่อ

๓๒.๑ มรณภาพ หรือ ตาย

๓๒.๒ ได้รับอนุมัติจากคณบดีให้ลาออก

๓๒.๓ ขาดคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งในข้อ ๗

/๓๒.๔ สำเร็จการศึกษา...

สำเนา

-๙-

๓๒.๔ สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับอนุมัติให้จบการศึกษา

๓๒.๕ มีระยะเวลาการศึกษาครบ ๑๖ ภาคการศึกษาสำหรับหลักสูตร ๔ ปี และ ๒๐ ภาคการศึกษาสำหรับหลักสูตร ๕ ปี แต่ยังมีจำนวนหน่วยกิตสอบได้ไม่ครบตามหลักสูตร หรือได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐

๓๒.๖ ใช้เอกสารหลักฐานอันเป็นเท็จสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

๓๒.๗ ถูกถอนสถานภาพนักศึกษาหรือถูกคัดชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๕๐ ยกเว้นนักศึกษาที่เข้าศึกษาเป็นปีแรก
- (๒) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๗๕ ในสองภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน
- (๓) เป็นนักศึกษาวิทยาทัศน์ที่มีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ๑.๘๐ เป็นเวลาสองภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสถานภาพต่อเนื่องกัน หรือเป็นนักศึกษาวิทยาทัศน์ครบ ๔ ภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสถานภาพต่อเนื่องกัน แล้วยังไม่พ้นสถานภาพนักศึกษาวิทยาทัศน์

(๔) ไม่ลงทะเบียนเรียนให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันเปิดภาคการศึกษา และไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การลาพักการศึกษา

(๕) ลาพักการศึกษาเกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติติดต่อกัน เว้นแต่ได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

(๖) มหาวิทยาลัยพิจารณาให้พ้นสถานภาพนักศึกษาเพราะกระทำผิดวินัย นักศึกษาอย่างร้ายแรง

(๗) ทำการทุจริตอย่างร้ายแรงในการสอบ ซึ่งจะต้องเป็นไปตามข้อบังคับของ มหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๓ นักศึกษาที่ประสงค์จะลาออกจากการเป็นนักศึกษา ให้ยื่นคำร้องขอลาออกพร้อมด้วยใบปลودพันระต่อคณบดี โดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาและอาจารย์ที่ปรึกษา และให้คณบดีรายงานสภาวิชาการทราบ

หมวด ๗

การลาพักการศึกษาและการสั่งพักการศึกษา

ข้อ ๓๔ การลาพักการศึกษา

๓๔.๑ นักศึกษาจะต้องยื่นคำร้องขออนุมัติการลาพักการศึกษาต่อคณบดี โดยความเห็นชอบของหัวหน้าภาควิชาและอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้ ภายใน ๒ สัปดาห์หลังจากวันเปิดเรียนของภาคการศึกษานั้น และสามารถลาพักการศึกษาได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษา ในกรณีที่นักศึกษายังมีความจำเป็นที่จะลาพักการศึกษาต่อ ให้ยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาใหม่

๓๔.๒ นักศึกษาอาจยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาได้ในกรณี ต่อไปนี้

- (๑) ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษา ยกเว้นจะได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากสภาวิชาการ
- (๒) ถูกเกณฑ์หรือระดมพลเข้ารับราชการทหารกองประจำการ
- (๓) ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใดซึ่งมหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน

(๔) เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานเกินร้อยละ ๒๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดในภาคการศึกษานั้นตามคำสั่งแพทย์ โดยมีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาล

/(๕) มีเหตุจำเป็น...

สำเนา

-๑๐-

(๕) มีเหตุจำเป็นสุดวิสัย หรือมีความจำเป็นส่วนตัวที่คณะกรรมการประจำคณะ
พิจารณาเห็นสมควร

ข้อ ๓๕ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาแล้วต้องปฏิบัติดังนี้

๓๕.๑ ในระหว่างการลาพักการศึกษา จะต้องชำระค่ารักษาสถานสภาพ การเป็น
นักศึกษาทุกภาคการศึกษา มิฉะนั้นจะถูกตัดชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

๓๕.๒ การนับระยะเวลาการศึกษา ให้นับระยะเวลาที่ขอลาพักการศึกษาทุกครั้งอยู่ใน
ระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๑๑ ยกเว้นนักศึกษาที่ขอลาพักการศึกษาตามข้อ ๓๔.๒

๓๕.๓ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา เมื่อจะกลับเข้าศึกษาจะต้องยื่นคำร้อง
ขอกลับเข้าศึกษาต่อคณบดีไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์ก่อนวันเปิดภาคการศึกษานั้น และให้คณบดีแจ้งให้นาย
ทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ทะเบียนของมหาวิทยาลัยทราบ

ข้อ ๓๖ การส่งพักการศึกษา

๓๖.๑ นักศึกษาอาจถูกส่งพักการศึกษาได้ในกรณีที่ประพฤติทุจริตในการสอบ หรือ
ประพฤติผิดวินัยนักศึกษา

๓๖.๒ การส่งพักการศึกษาตามข้อ ๓๖.๑ จะส่งพักการศึกษาได้ไม่เกิน ๑ ภาคการศึกษา

๓๖.๓ คำสั่งให้นักศึกษาพักการศึกษา ให้เริ่มเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาที่กระทำผิดนั้น
โดยให้มีระยะเวลาการลงโทษต่อเนื่องกัน ทั้งนี้ ให้มีระยะเวลาที่ถูกส่งพักการศึกษาเข้าเป็นระยะเวลา
การศึกษา และให้จำแนกสถานสภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษาที่ถูกส่งพักด้วย

ทั้งนี้ นักศึกษาที่ถูกส่งพักการศึกษา จะต้องปฏิบัติตามข้อ ๓๖ เช่นเดียวกันกับนักศึกษาที่
ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

ข้อ ๓๗ ให้คณบดีเป็นผู้อนุมัติให้นักศึกษาลาพักการศึกษาตามข้อ ๓๖ และส่งพักการศึกษาตามข้อ ๓๗

ข้อ ๓๘ นักศึกษาที่ถูกส่งพักการศึกษา หรือมหาวิทยาลัยมีคำสั่งให้พ้นสภาพนักศึกษา สามารถ
อุทธรณ์คำสั่งพักการศึกษาและคำสั่งให้พ้นสภาพนักศึกษาได้ และการอุทธรณ์คำสั่งพักการศึกษาและคำสั่งให้
พ้นสภาพนักศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๘

การย้ายสถานที่เรียน การย้ายคณะ และการเปลี่ยนสาขาวิชา

ข้อ ๓๙ การย้ายวิทยาเขต นักศึกษาที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่วนกลาง
วิทยาเขต หรือวิทยาลัยใดของมหาวิทยาลัย จะต้องศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต หรือวิทยาลัยนั้น

มหาวิทยาลัยอาจอนุญาตให้นักศึกษาย้ายไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต หรือ
วิทยาลัยอื่น เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างย้งเท่านั้น ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และ
วิธีการที่สภาวิชาการกำหนด

ข้อ ๔๐ การย้ายคณะและคุณสมบัติของผู้มีสิทธิขอย้ายคณะ

นักศึกษาที่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในคณะวิชาใด จะต้องศึกษาในคณะวิชานั้น กรณีที่
นักศึกษาต้องการย้ายคณะต้องมีคุณสมบัติและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๔๐.๑ ไม่เป็นผู้ที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

๔๐.๒ ไม่เคยได้รับอนุมัติให้ย้ายคณะมาก่อน

/๔๐.๓ การขอย้าย...

สำเนา

-๑๑-

๔๐.๓ การขอย้ายคณะจะต้องขอย้ายภายใน ๒ ภาคการศึกษาปกติ นับตั้งแต่เข้ารับการศึกษา ทั้งนี้ ไม่นับภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา หรือถูกมหาวิทยาลัยให้พักการศึกษา

๔๐.๔ ในการยื่นคำร้องขอย้ายคณะ นักศึกษาต้องแสดงเหตุผลประกอบ และอยู่ในดุลยพินิจคณะที่เกี่ยวข้องที่จะพิจารณาอนุมัติเป็นรายกรณี ซึ่งต้องเป็นไปตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์ของคณะที่เกี่ยวข้อง

๔๐.๕ การขอย้ายคณะจะกระทำได้เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาปกติ แต่ต้องกระทำก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาต่อไป

๔๐.๖ รายวิชาที่นักศึกษาย้ายคณะได้ศึกษามา ถึงแม้จะไม่ตรงกับหลักสูตรของคณะที่ย้ายเข้าศึกษาใหม่ก็ตามให้นำมาคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมด้วย

ข้อ ๔๑ การเปลี่ยนสาขาวิชา การขอเปลี่ยนสาขาวิชาจะกระทำได้เพียงครั้งเดียวตลอดการเป็นนักศึกษา และจะกระทำได้เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาปกติ แต่ต้องกระทำก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาต่อไป โดยการขอเปลี่ยนสาขาวิชาจะต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าภาควิชาที่เกี่ยวข้องและได้รับอนุมัติจากคณะ

ข้อ ๔๒ การรับโอนนักศึกษา และการศึกษาข้ามสถาบัน ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด

หมวด ๙

การปฏิบัติการพื้นฐานและการปฏิบัติศาสนกิจ

ข้อ ๔๓ การปฏิบัติการพื้นฐาน นักศึกษาของมหาวิทยาลัยจะต้องฝึกปฏิบัติการพื้นฐานในรายวิชาการปฏิบัติการพื้นฐานในหลักสูตร และเมื่อสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรแล้ว ก่อนการขอรับปริญญาจะต้องออกปฏิบัติการพื้นฐานตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๔ การปฏิบัติศาสนกิจ มี ๓ ประเภท

๔๔.๑ การปฏิบัติงานภายหลังจากนักศึกษาได้สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรแล้ว การปฏิบัติศาสนกิจตามข้อนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

๔๔.๒ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามตามหลักสูตร การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ที่ใช้เวลาการฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อการศึกษาภาคปกติ ซึ่งกำหนดไว้เป็นรายวิชาหนึ่งของหลักสูตรที่มีปริมาณหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๔๔.๓ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

ข้อ ๔๕ นักศึกษาที่ไม่ผ่านการปฏิบัติการพื้นฐานและการปฏิบัติศาสนกิจ จะไม่ได้รับการเสนอชื่อให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาและขออนุมัติปริญญา

หมวด ๑๐

การสำเร็จการศึกษาและการให้ปริญญา

ข้อ ๔๖ การสำเร็จการศึกษา

๔๖.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๖ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

๔๖.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน ๘ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน ๑๗ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

/ทั้งนี้ นักศึกษา...

สำเนา

-๑๒-

ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องเรียนและสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตร และปฏิบัติตามเงื่อนไขของหลักสูตร ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการศึกษาและหรือการปฏิบัติของนักศึกษา ซึ่งได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะเรื่องโดยครบถ้วนแล้ว จึงจะได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อ ๔๗ การขอจบการศึกษา ในภาคการศึกษาสุดท้ายที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนและสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย รวมทั้งได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของหลักสูตรและเงื่อนไขทางการศึกษาอื่นของมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว หากมีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป มีสิทธิ์ยื่นคำร้องขอจบการศึกษาต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๘ การให้ปริญญา

๔๘.๑ นักศึกษาที่จะได้รับปริญญาต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) สอบได้จำนวนหน่วยกิตครบตามหลักสูตรในสาขาวิชาที่ศึกษาและได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป

(๒) สอบได้นักธรรมหรือธรรมศึกษาชั้นใดชั้นหนึ่ง หรือมีผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาพระพุทธศาสนาตามเกณฑ์มาตรฐานความรู้วิชาการพระพุทธศาสนาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๓) มีความประพฤติเรียบร้อยเหมาะสมกับปริญญาที่ได้รับ

(๔) ไม่มีพันธะผูกพันใด ๆ กับมหาวิทยาลัย

(๖) ผ่านการปฏิบัติกรรมฐานตามข้อ ๔๓ และผ่านการปฏิบัติศาสนกิจข้อใดข้อหนึ่งในข้อ ๔๔

๔๘.๒ คณบดี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ เป็นผู้เสนอรายชื่อนักศึกษาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ ๔๘.๑ ให้เป็นผู้สมควรได้รับปริญญาและปริญญาเกียรตินิยมต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย เพื่อเสนอสภาวิชาการพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติการให้ปริญญา

ข้อ ๔๙ การขอรับปริญญา

นักศึกษาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ ๔๘ จะต้องยื่นคำร้องขอรับปริญญาต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัยภายในระยะเวลาที่กำหนด มิฉะนั้นจะต้องเสียค่าปรับตามประกาศมหาวิทยาลัย และอาจไม่ได้รับการพิจารณาเสนอชื่อต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่ออนุมัติปริญญาในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๕๐ การให้ปริญญาเกียรตินิยมและการให้เหรียญรางวัล ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕๑ พิธีประทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีพิธีประทานปริญญาบัตรสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาปีละ ๑ ครั้ง หรือตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวด ๑๑

ค่าหน่วยกิตและค่าบำรุงการศึกษา

ข้อ ๕๒ ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด โดยทำเป็นประกาศประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕๓ กรณีมีความจำเป็น นักศึกษาที่ไม่สามารถชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษาได้ทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ยื่นเรื่องขออนุญาตผ่อนผันการชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษาและหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา

/การขอผ่อนผัน...

สำเนา

-๑๓-

การขอผ่อนผันการชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ให้ยื่นขอผ่อนผันต่อคณบดี และอธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้อนุมัติการขอผ่อนผันชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษาและหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินก่อนสอบปลายภาคการศึกษา และไม่ได้รับยกเว้นค่าปรับการลงทะเบียนล่าช้า

ข้อ ๕๔ นักศึกษาที่อยู่ระหว่างรอรับเงินทุนการศึกษาทุกประเภท ทั้งทุนภายในและภายนอก มหาวิทยาลัย จะได้รับผ่อนผันการชำระค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และหรือค่าธรรมเนียมทางการศึกษา จนกว่าจะได้รับเงินทุนการศึกษา โดยนักศึกษาจะต้องยื่นเรื่องขอผ่อนผันการชำระตามข้อ ๕๔ วรรคสอง พร้อมเอกสารหลักฐานการได้รับทุนการศึกษา ทั้งนี้ จะต้องไม่เกินก่อนสอบปลายภาคการศึกษา

ข้อ ๕๕ มหาวิทยาลัยอาจพิจารณายกเว้นค่าหน่วยกิตและหรือค่าบำรุงการศึกษาก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนดโดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๑๒

การประกันคุณภาพหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร และมาตรฐานความรู้ภาษาอังกฤษ

ข้อ ๕๖ การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ การกำกับมาตรฐาน, บัณฑิต, นักศึกษา, อาจารย์, หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ข้อ ๕๗ การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

ข้อ ๕๘ มาตรฐานความรู้ภาษาอังกฤษ ให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบมาตรฐานการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษและกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา ซึ่งสามารถเทียบเคียงกันได้กับมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องมีผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและผ่านการทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาวิชาการกำหนด โดยทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด ๑๓

การพัฒนาอาจารย์และกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

ข้อ ๕๙ การพัฒนาอาจารย์ ให้คณะ ภาควิชา หลักสูตร จัดวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ระบบการบริหารอาจารย์และการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ การกำหนดผู้สอนโดยคำนึงถึงคุณภาพของอาจารย์ ให้สอดคล้องกับการเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อ ๖๐ กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา ให้คณะ ภาควิชา หลักสูตร จัดวางระบบการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ มีคุณลักษณะตามหลักสูตร ดังนี้

/๖๐.๑ จัดให้มีระบบ...

ถ้าเนมา

-๑๔-

๖๐.๑ จัดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษา การควบคุมดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการแก่นักศึกษาและแนะแนวแก่นักศึกษา จัดบริการให้คำปรึกษาแนะแนวด้านการใช้ชีวิต และการเข้าสู่อาชีพแก่นักศึกษา จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา

คุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาและการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ

๖๐.๒ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา ให้เป็นไปตามหลักการดังนี้

(๑) การจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ให้มีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาครอบคลุมประเภทกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะนักศึกษาที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีสิ่งแวดล้อม กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม

(๒) ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างเหมาะสม ให้นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมมีโอกาสได้รับการพัฒนาสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ รวมทั้งกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

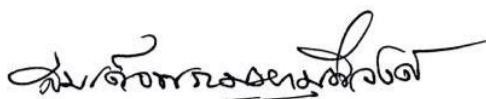
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๖๑ ให้ใช้ระเบียบนี้ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

สำหรับนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาก่อนปีการศึกษา ๒๕๕๙ ให้ใช้ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๔ หรือให้ปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่รับเข้าศึกษาในขณะนั้น ไปจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

ทั้งนี้ ในระหว่างที่ยังไม่ได้ออกประกาศหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามระเบียบนี้ ให้ใช้ประกาศหรือหลักเกณฑ์ที่ออกโดยอาศัยระเบียบของมหาวิทยาลัยว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีฉบับก่อนไปพลางจนกว่าจะได้ออกประกาศหรือหลักเกณฑ์ตามระเบียบฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(สมเด็จพระมหามุนีวงศ์)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำเนา

-๑๕-

หมายเหตุ: เหตุผลที่ประกาศใช้ระเบียบนี้ เนื่องจากคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ประกาศใช้หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยมีการปรับปรุงมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ แบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้ยกเลิกเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และประกาศบังคับใช้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มหาวิทยาลัยจึงปรับปรุงแก้ไขระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา จึงประกาศใช้ระเบียบนี้